

SODOBNI NOMADI – RAZVOJNA PRILOŽNOST MESTNE OBČINE CELJE

Raziskovalna naloga

Področje: geografija

Avtorica:

Urška Kolar, 1. b

Mentorica:

**Nataša Marčič,
prof.**

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2020

SODOBNI NOMADI – RAZVOJNA PRILOŽNOST MESTNE OBČINE CELJE

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorica:
Urška Kolar, 1. b

Mentorica:
Nataša Marčič, prof.

Šifra: UK01/20

Področje: geografija
Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2020

»Tisoč milj dolgo potovanje se začne z enim samim korakom.«

(Lao Ce)

ZAHVALA

Zahvaljujem se vsem, ki so mi kakorkoli pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvalila bi se vsem anketirancem, ki so sodelovali pri anketi in mi posredovali podatke, in vsem intervjuvancem: Ivanki Mirnik, Vojku Glavanu, Meti Hojnik Verdev, Miranu Gaberšku, Jožici Cigler in Mateju Kolarju. Dr. Dejanu Cigaletu s Filozofske fakultete v Ljubljani se zahvaljujem za vse iztočnice, nasvete in posredovano literaturo. Prav tako bi se zahvalila Darji Mlakar s SURS-a za posredovane statistične podatke.

Zahvaljujem se tudi profesorici Ireni Robič Selič za lektoriranje naloge.

Še posebej se zahvaljujem mentorici Nataši Marčič za vso pomoč pri raziskovalni nalogi, za nasvete, usmeritve in podporo.

Hvala družini za spodbudo in podporo pri mojem raziskovanju.

POVZETEK

Popotnikom z avtodomi ali avtodomarjem pravijo tudi sodobni nomadi. Potovanja z avtodomi so prav zaradi velike mobilnosti, svobode, pristnejšega stika z naravo in druženja vedno bolj priljubljen način preživljanja prostega časa v svetu in v zadnjem času tudi pri nas.

Slovenija se vedno bolj promovira kot popotnikom z avtodomi prijazna, zelena destinacija.

V nalogi sem želela raziskati, kako se je število registriranih avtodomov v Mestni občini Celje (MOC) spreminjalo skozi čas, primerjalno analizirati postajališča za avtodome (PZA) v občini in predlagati nova, izvesti anketo med domačimi uporabniki avtodomov in ugotoviti kam, zakaj in s kom najpogosteje potujejo. S pomočjo intervjujev z lastniki postajališč za avtodome, avtodomarji in pristojnimi na občini sem želela ugotoviti, ali bi lahko tudi razvoj turizma z avtodomi prispeval k prepoznavnosti in razvoju v Mestni občini Celje.

S pomočjo različnih raziskovalnih metod sem ugotovila, da je turizem z bivalnimi domovi vse bolj zastopan tudi v Mestni občini Celje, da imamo zanje urejenih šest postajališč in avtokamp, da so postajališča zgledno urejena in oglaševana, da je tudi v Mestni občini Celje vse več lastnikov avtodomov in da bi lahko turizem z avtodomi prispeval k prepoznavnosti in razvoju Mestne občine Celje.

Predlagala sem lokacije treh novih postajališč: ob Šmartinskem jezeru, na Petričku in pri Špici. Poleg tega sem predlagala možnost njihovega vključevanja v turistično podobo Mestne občine Celje.

KAZALO

SEZNAM SLIK	6
SEZNAM PREGLEDNIC.....	7
SEZNAM GRAFOV	7
1 UVOD.....	1
1.1 IZBOR IN CILJI RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	1
1.2 HIPOTEZE	1
1.3 METODE DELA.....	1
2 LEGA IN PREDSTAVITEV MESTNE OBČINE CELJE	3
3 OPREDELITEV POJMOV.....	6
3.1 AVTODOMI, TIPI IN NJIHOVA OPREMLJENOST	6
3.1.1 <i>Avtodomi</i>	6
3.1.2 <i>Tipi avtodomov</i>	8
3.1.3 <i>Opremljenost avtodomov</i>	9
3.2 INFRASTRUKTURA ZA TURISTE Z AVTODOMI.....	9
3.2.1 <i>Kamp (avtokamp)</i>	9
3.2.2 <i>Parkirišče za avtodome</i>	10
3.2.3 <i>Postajališče za avtodome (PZA)</i>	11
3.2.4 <i>Parkirna mesta oziroma postajališča za avtodome (PZA) v Sloveniji</i>	12
4 TURIZEM Z AVTODOMI.....	13
4.1 OBLIKE TURIZMA.....	13
4.2 ZAČETKI RAZVOJA TURIZMA Z AVTODOMI V SVETU IN V SLOVENIJI	14
4.3 NAČRTOVANJE POTI Z AVTODOMOM.....	15
4.3.1 <i>Društvo avtodomarjev in kartice ugodnosti</i>	17
4.4 RAZVOJ TURIZMA Z AVTODOMI V MESTNI OBČINI CELJE.....	19
4.4.1 <i>Primerjava gibanja števila avtodomov med Slovenijo in MOC v zadnjih dvajsetih letih</i>	19
4.4.2 <i>Postajališča za avtodome v Mestni občini Celje</i>	21
4.4.3 <i>Avtokamp Celje</i>	24
4.4.4 <i>Mestni park</i>	25
4.4.5 <i>Parkirna hiša Glazija</i>	25
4.4.6 <i>Izletniška kmetija Pri Mirnik</i>	26
4.4.7 <i>Postajališče pri Avtocentru Glavan</i>	28
4.4.8 <i>Celjska koč</i>	29
4.4.9 <i>Parkirišče ob železniški postaji</i>	32
5 INTERVJU.....	35
5.1 INTERVJU Z GOSPODOM MIRANOM GABERŠKOM.....	35
5.2 INTERVJUJA Z AVTODOMARJEMA.....	36
5.2.1 <i>Intervju z Jožico Cigler</i>	36
5.2.2 <i>Intervju z Matejem Kolarjem</i>	37
6 IZVEDBA IN ANALIZA ANKETE	38
6.1 ANALIZA ANKETE MED UPORABNIKI AVTODOMOV IZ MOC	38
6.2 UGOTOVITVE ANKETE MED UPORABNIKI AVTODOMOV.....	48
7 PREDLOGI UREDITVE NOVIH POSTAJALIŠČ V MESTNI OBČINI CELJE	49
7.1 UREDITEV NOVEGA POSTAJALIŠČA OB ŠMARTINSKEM JEZERU	49
7.2 UREDITEV NOVEGA POSTAJALIŠČA NA PETRIČKU	51
7.3 UREDITEV NOVEGA POSTAJALIŠČA PRI ŠPICI.....	53
7.4 PREDNOSTI IN SLABOSTI PREDLAGANIH POSTAJALIŠČ.....	55

8	RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK.....	56
9	VIRI IN LITERATURA	61
9.1	SPLETNI VIRI.....	61
9.2	KNJIŽNI VIRI	63
10	PRILOGE.....	64
	PRILOGA 1:.....	64
	ANKETA ZA TURISTE Z AVTODOMI V CELJU V SLOVENSKEM JEZIKU	64
	PRILOGA 2:.....	66
	ANKETA ZA TURISTE Z AVTODOMI V CELJU V ANGLEŠKEM JEZIKU	66
	PRILOGA 3:.....	68
	ANKETA MED UPORABNIKI AVTODOMOV IZ MOC	68

SEZNAM SLIK, PREGLEDNIC IN GRAFOV

Seznam slik

SLIKA 1:	ZEMLJEVID MESTNE OBČINE CELJE.....	3
SLIKA 2:	PROMETNE POTI V SLOVENIJI	4
SLIKA 3:	SKUPAJ NA ZELENİ POTI.....	5
SLIKA 4:	TURISTIČNI VODNIK.....	5
SLIKA 5:	PRIMER STARODOBNİKA	6
SLIKA 6:	SKICA PRIMERA AVTODOMA Z NOTRANJOSTJO.	7
SLIKA 7:	PRIMER NOTRANJOSTI AVTODOMA	7
SLIKA 8:	GLAVNI TIPI AVTODOMOV	8
SLIKA 9:	»PICK-UP« AVTODOM OZIROMA VOZİLO.....	8
SLIKA 10:	AVTOKAMP RAPOČA, NEREZINE, LOŠINJ.....	10
SLIKA 11:	DEL PARKIRIŠČA, NAMENJENEGA PARKIRANJU AVTODOMOM V STOCKHOLMU, ŠVEDSKA	10
SLIKA 12:	PROMETNI ZNAK, KI NAKAZUJE MESTO, NAMENJENO SAMO PARKIRANJU AVTODOMOV	11
SLIKA 13:	PROMETNI ZNAK (ZA OBVESTILA), KI NAKAZUJE MESTO, KJER SE AVTODOMI LAHKO PARKIRAJO, POLEG TEGA PA TAKO PARKIRNO MESTO VSEBUJE ŠE DODATNE MOŽNOSTI OSKRBE.....	12
SLIKA 14:	ZEMLJEVID MREŽE POSTAJALIŠČ ZA AVTODOME PO SLOVENIJI	12
SLIKA 15:	NASLOVNICA BROŠURE S PODATKI O PARKIRNIH MESTIH ZA AVTODOME PO SLOVENIJI	13
SLIKA 16:	PRIMER OPISA POSTAJALIŠČA ZA AVTODOME	16
SLIKA 17:	ODKRIVAJTE ZELENO SLOVENIJO Z AVTODOMOM	16
SLIKA 18:	PANONSKA SLOVENIJA IN CELJE	17
SLIKA 19:	LOGOTIP DRUŠTVA AVTODOMARJEV SLOVENIJE	17
SLIKA 20:	KARTICA CCI	18
SLIKA 21:	KAMPING KARTICA	18
SLIKA 22:	CAMPING CARD; KARTICA ACSI S KATALOGOM KAMPOV IN POSTAJALIŠČ ZA AVTODOME.....	19
SLIKA 23:	PREDSTAVITEV PZA V BROŠURI CAMPERSTOP.SI	21
SLIKA 24:	POSTAJALIŠČA ZA AVTODOME V CELJU	22
SLIKA 25:	POSTAJALIŠČA ZA AVTODOME V CELJU	23
SLIKA 26:	AVTOKAMP CELJE.....	24
SLIKA 27:	PZA V MESTNEM PARKU	25
SLIKA 28:	PARKIRNA HIŠA GLAZIJA.....	26
SLIKA 29:	IZLETNIŠKA KMETIJA PRI MIRNIK	27
SLIKA 30:	PZA PRI AC GLAVAN	28
SLIKA 31:	POSTAJALIŠČE ZA AVTODOME NA CELJSKI KOČI.....	29
SLIKA 32:	LOKACIJI ASFALTIRANIH PARKIRIŠČ ZA AVTODOME IN OSKRBOVALNI STEBRIČEK NA CELJSKI KOČI....	30
SLIKA 33:	POSTAJALIŠČE ZA AVTODOME NA CELJSKI KOČI.....	30
SLIKA 34:	LOKACIJI ASFALTIRANIH PARKIRIŠČ ZA AVTODOME IN OSKRBOVALNI STEBRIČEK NA CELJSKI KOČI....	31

SLIKA 35: OSKRBOVALNI STEBRIČEK, V OZADJU HOTEL CELJSKA KOČA	31
SLIKA 36: TABLA Z NAVODILI ZA UPORABO OSKRBOVALNEGA STEBRIČKA NA CELJSKI KOČI	32
SLIKA 37: FOTOGRAFIJE PARKIRIŠČA PARK & RIDE V IZGRADNJI	33
SLIKA 38: PARKIRIŠČE OB ŠMARTINSKEM JEZERU	49
SLIKA 39: SANITARNI OBJEKT OB ŠMARTINSKEM JEZERU	49
SLIKA 40: OTROŠKO IGRIŠČE OB ŠMARTINSKEM JEZERU	50
SLIKA 41: GOSTILNA BRKATI SOM OB ŠMARTINSKEM JEZERU	50
SLIKA 42: POGLED NA CELJE IN OPOZORILNA TABLA NA PETRIČKU	51
SLIKA 43: PODRTO POSLOPJE NA PETRIČKU	51
SLIKA 44: PROSTORSKI NAČRT PETRIČKA	52
SLIKA 45: PARKIRIŠČE PRI ŠPICI	53
SLIKA 46: RESTAVRACIJA IN KAJAK KANU KLUB PRI ŠPICI	53
SLIKA 47: FITNES PRI ŠPICI	54
SLIKA 48: LOKACIJE NOVIH PREDLAGANIH POSTAJALIŠČ	54

Seznam preglednic

PREGLEDNICA 1: PRIMERJAVA POSAMEZNIH POSTAJALIŠČ ZA AVTODOME V MOC.	34
PREGLEDNICA 2: PREDNOSTI IN SLABOSTI PREDLAGANIH POSTAJALIŠČ	55

Seznam grafov

GRAF 1: ŠTEVILO PRVIČ REGISTRIRANIH AVTODOMOV PO LETIH.	20
GRAF 2: STAROST ANKETIRANCA.	39
GRAF 3: IZOBRAZBA ANKETIRANCA.....	39
GRAF 4: STATUS ANKETIRANCA.....	40
GRAF 5: TIP BIVALNEGA VOZILA, KI GA UPORABLJA ANKETIRANEC.....	40
GRAF 6: S KOM ANKETIRANEC NAJPOGOSTEJE POTUJE IN NAČRTUJE POTOVANJE?.....	41
GRAF 7: KATERE DRŽAVE SO NAJPOGOSTEJŠI CILJ POTOVANJA ANKETIRANCA?.....	41
GRAF 8: LOKACIJE NAJPOGOSTEJŠIH PRENOČEVANJ ANKETIRANCA.....	42
GRAF 9: UPORABA AVTODOMA V LETIH.....	42
GRAF 10: POVPREČNO TRAJANJE POTOVANJA ANKETIRANCA.	43
GRAF 11: POVPREČNO ŠTEVILO NOČITEV V BIVALNEM VOZILU V ENEM LETU.....	43
GRAF 12: LASTNIŠTVO AVTODOMA.	44
GRAF 13: VRSTA AVTODOMA.	44
GRAF 14: LASTNIŠTVO AVTODOMA V LETIH.	45
GRAF 15: LETNA UPORABA AVTODOMA.....	45
GRAF 16: NAJPOGOSTEJŠI NAMENI UPORABE AVTODOMA.....	46
GRAF 17: NAJBOLJ OBISKANE LOKACIJE NA POTOVANJIH.	46
GRAF 18: UREJENOST PZA V MOC V PRIMERJAVI Z NAJBOLJ UREJENIMI V EVROPI.....	47
GRAF 19: Z AVTODOMOM PREVOŽENI KILOMETRI NA LETO.	47
GRAF 20: PREDLOGI ZA UREDITEV NOVEGA POSTAJALIŠČA V MOC.	48

1 UVOD

1.1 Izbor in cilji raziskovalnega problema

Avtodom je hiša na kolesih. Na le nekaj kvadratnih metrih ima vse lastnosti bivalnega prostora, ki se lahko premika iz kraja v kraj. Popotnikom z avtodomi ali avtodomarjem pravijo tudi sodobni nomadi. Potovanja z avtodomi so prav zaradi velike mobilnosti, svobode, pristnejšega stika z naravo in druženja vedno bolj priljubljen način preživljanja prostega časa v svetu in v zadnjem času tudi pri nas.

Za mojo družino je potovanje z avtodomom način življenja. Z njim raziskujemo Slovenijo in druge evropske države. Prvič sem z družino odpotovala, ko sem imela komaj osem tednov.

Tudi Slovenija se vedno bolj promovira kot popotnikom z avtodomi prijazna destinacija. Ureja prostore za njihov postanek, skuša jih zadržati in odpeljati stran od glavnih prometnih poti, saj razvija zeleni turizem in ustvarja zelena doživetja. Je tudi v celjski občini tako?

Tudi v Mestni občini Celje (MOC) so turisti z avtodomi vedno pogostejši. Zanimalo me je, kje in kako so zanje urejena parkirišča, katera doživetja jim občina lahko ponudi in od kod prihajajo. Spraševala sem se, ali smo po infrastrukturni opremljenosti primerljivi z evropskimi državami, ki uporabnikom avtodomov veljajo za najprijaznejše. Je tudi v celjski občini veliko sodobnih nomadov?

Želela sem raziskati, kako se je število registriranih avtodomov v MOC spreminjalo skozi čas, primerjalno analizirati postajališča za avtodome (PZA) v občini in predlagati nova, izvesti anketo med domačimi uporabniki avtodomov in ugotoviti kam, zakaj in s kom najpogosteje potujejo. S pomočjo intervjujev z lastniki postajališč za avtodome, avtodomarji in pristojnimi na občini sem želela ugotoviti, ali bi lahko tudi razvoj turizma z avtodomi prispeval k prepoznavnosti in razvoju Mestne občine Celje.

1.2 Hipoteze

Pred raziskovanjem sem postavila naslednje hipoteze:

- 1. V Mestni občini Celje število novo registriranih avtodomov vsako leto narašča.**
- 2. V Mestni občini Celje popotniki z avtodomi v povprečju preživijo 1 dan.**
- 3. Postajališč za avtodome je v Mestni občini Celje dovolj, so primerno urejena in oglaševana.**
- 4. Vsa postajališča za avtodome so v Mestni občini Celje locirana v bližini izvoza z avtoceste.**

1.3 Metode dela

Pri raziskovanju sem uporabila naslednje raziskovalne metode:

- delo z literaturo,
- intervju,
- anketiranje in analiza anket,
- kartiranje in fotografiranje.

Najprej sem pregledala obstoječo literaturo v Osrednji knjižnici Celje in na spletu. Pri metodologiji raziskovanja mi je bila v veliko pomoč diplomska naloga o razvoja turizma z avtodomi. Največ iztočnic in nasvetov sem dobila pri doktorju Dejanu Cigaletu s Filozofske fakultete v Ljubljani. Statistične podatke so mi prijazno posredovali s Statističnega urada Republike Slovenije. Veliko koristnih informacij sem pridobila s pomočjo intervjujev z lastniki postajališč za avtodome in avtokampa ter z avtodomarji (Ivanka Mirnik, Metka Hojnik Verdev in Vojko Glavan; avtodomarja Jožica Cigler in Matej Kolar). Sestavila sem dva anketna vprašalnika za avtodomarje, ki živijo v naši občini, in tiste, ki prihajajo k nam od drugod. Zbrane podatke sem analizirala in predstavila v grafični obliki. Na terenu sem fotografirala obstoječa postajališča in možne lokacije novih. V nalogo sem vključila tudi fotografije s svojih potovanj po Evropi.

2 LEGA IN PREDSTAVITEV MESTNE OBČINE CELJE

Mestna občina Celje (MOC) je tretja največja mestna občina v Republiki Sloveniji in ima 49.377 prebivalcev. Središče občine je mesto Celje, z 38.079 prebivalci tretje največje slovensko mesto, ki leži ob sotočju rek Savinja in Voglajna v Spodnji Savinjski dolini.

Slika 1: Zemljevid Mestne občine Celje¹

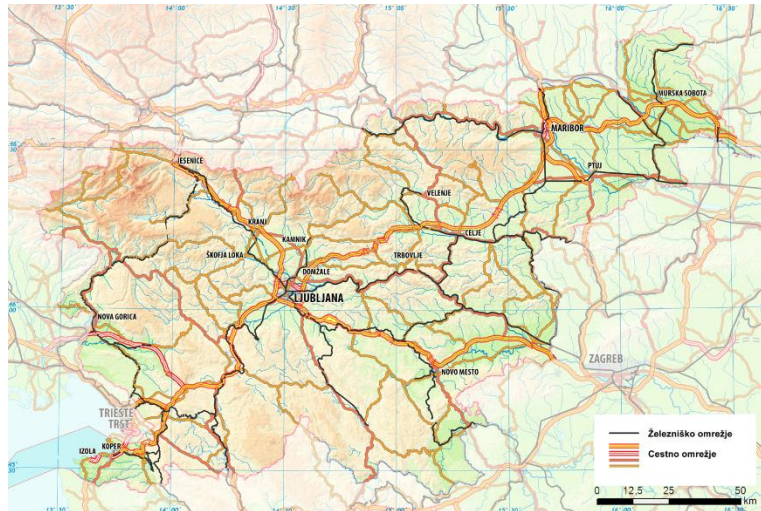
Zaradi svoje lege neposredno ob avtocesti A1 Maribor–Ljubljana–Koper in zaradi svoje lege na vozlišču prometnih poti se mesto Celje sooča z naraščajočim prometom, zato bo Mestna občina Celje sledila načelom celostnega prometnega načrtovanja oziroma trajnostnega razvoja.²

Glavni namen je spodbujanje trajnostnih oblik mobilnosti (pešačenje, kolesarjenje, javni potniški promet, alternativne oblike mobilnosti) na lokalni ravni. Mestna občina Celje je že uvedla mestni potniški prometa Celebus in sistem izposoje koles KolesCE, v načrtu pa so še izgradnja cestne in kolesarske infrastrukture, širitev mestnih in regionalnih kolesarskih povezav ter ureditev sistema Park & Ride.³

¹ Vir slike: Google maps: <http://url.sio.si/vr2>; dostop: 2. 3. 2020.

² Povzeto po Celostna prometna strategija Mestne občine Celje, Celje – privlačno, povezano, dostopno in varno mesto: https://moc.celje.si/images/Projekti_v_teku/CPS/publikacija-CPS-CE-low-res.pdf; dostop: 22. 2. 2020.

³ Povzeto po Mestna občina Celje, informativni spletni portal, O Celju: <https://moc.celje.si/o-celju>; dostop: 20. 2. 2020.

Slika 2: Prometne poti v Sloveniji⁴

Celje je bilo znano že v antiki, v srednjem veku je bil v Celju sedež celjskih knezov. Je gospodarsko, sejemsko, trgovsko, kulturno, zdravstveno, upravno in izobraževalno središče za širšo okolico.

Celje se ponaša z mnogimi turističnimi znamenitostmi. Največji turistični znamenitosti sta Stari grad Celje in Knežji dvorec, v katerem je zanimivo arheološko razstavišče Celeia - mesto pod mestom. Poleg njiju so v centru mesta še Vodni stolp, Kvartirna hiša Celje, Slovensko ljudsko gledališče Celje, Narodni dom, Celjski dom, Stari pisnik, Muzej novejšje zgodovine Celje ... V Celju je veliko možnosti za sprostitev, rekreacijo in izlete s kolesom ali peš. V neposredni bližini se nahajajo Mestni gozd, Šmartinsko jezero in Celjska koča.

Celje se ponaša z bogato športno infrastrukturo, kar omogoča organizacijo in gostovanje tekmovanj na mednarodni ravni. Najbolj znani športni objekti so nogometni stadion Z'ležele, stara rokometna dvorana Golovec s pripadajočim kegljiščem in zimskim kopališčem Golovec, Ledena dvorana z drsališčem, atletski stadion Kladivar, nogometni stadion Skalna klet in rokometna ter večnamenska dvorana Zlatorog.

Mestna občina Celje je v zadnjih desetih letih izvedla mnoge evropske projekte, med katerimi so tudi prenova Starega gradu Celje, obnova Knežjega dvorca, obnova historične fasade Celjskega doma ter izgradnja Osrednje knjižnice Celje. V nekdanji veleblagovnici T bo imel sedež poljudnoznanstveni park, imenovan Tehno park, hkrati pa bo tukaj deloval del Inkubatorja savinjske regije.⁵

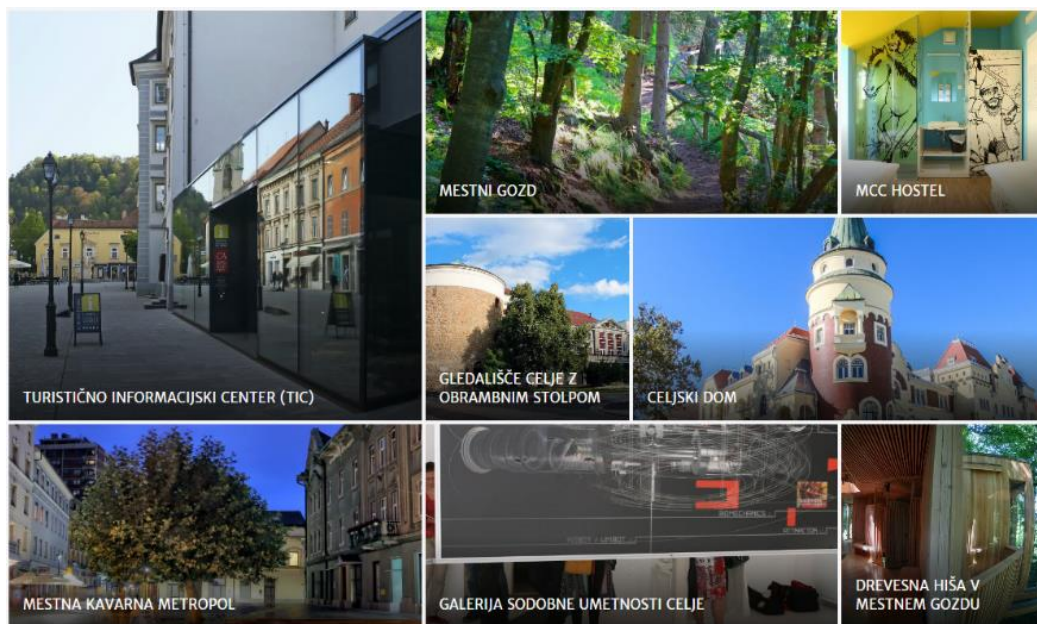
Zavod za kulturne prireditve in turizem Celeia Celje pripravlja različno promocijsko gradivo o turističnih znamenitostih, ki je dostopno na spletu in v Turističnoinformacijskem centru Celje (TIC). Veliko turističnih zanimivosti je tudi v neposredni bližini Mestne občine Celje (npr.

⁴ Vir slike: I učbeniki, Spletno mesto interaktivnih učbenikov, Geografija 9, Promet: <https://eucbeniki.sio.si/geo9/2639/index2.html>; dostop: 3. 3. 2020.

⁵ Povzeto po Mestna občina Celje, informativni spletni portal, O Celju: <https://moc.celje.si/o-celju>; dostop: 20. 2. 2020.

zdravilišča Dobrna, Laško in Rimske Toplice, Žalec s Fontano piva, Šempeter z Rimsko nekropolo in jamo Pekel).

Mestna občina Celje je v okviru zelenih destinacij Skupaj na zeleni poti nacionalnega programa Zelena shema slovenskega turizma, ki pod krovno znamko Slovenia Green združuje vsa prizadevanja za trajnostni razvoj turizma v Sloveniji, prejela bronasti znak Slovenia Green Destination,

Slika 3: Skupaj na zeleni poti⁶

Slika 4: Turistični vodnik⁷

⁶ Vir slike: Skupaj na zeleni poti: <https://www.celje.si/sl/skupaj-na-zeleni-poti>; dostop: 6. 3. 2020.

⁷ Vir slike: Celje, Turistični vodnik: <https://www.celje.si/sites/default/files/celje-SLO.pdf>; dostop: 3. 2. 2020.

3 OPREDELITEV POJMOV

3.1 Avtodomi, tipi in njihova opremljenost

3.1.1 Avtodomi

Avtodom je hiša na kolesih oziroma bivalno vozilo. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika sta definiciji *avtodomarja* in *avtodoma* sledeči:

»*Ávtodómar*: kdor biva v avtodomu, navadno na dopustu, oddihu: ponudba v kampu za avtodomarje.« (<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=avtodomar>; dostop 20. 2. 2020)

»*Avtodóm in ávto dóm*: tur. avtomobil, namenjen tudi bivanju: odpeljati se na počitnice z avtodomom.« (<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=avtodom>; dostop 20. 2. 2020)

S turizmom z bivalnimi vozili sta povezana pojma kamping in karavaning, ki označujeta preživljanje prostega časa in bivanje v kampih oziroma bivalnih prikolicah in vozilih.⁸

Na cestah srečamo različne vrste avtodomov. V preteklosti so bili avtodomi precej neudobnejši, saj niso imeli stojne višine. Starodobniki so še danes pogosti na cestah. Na sliki je primer obnovljenega starodobnika.

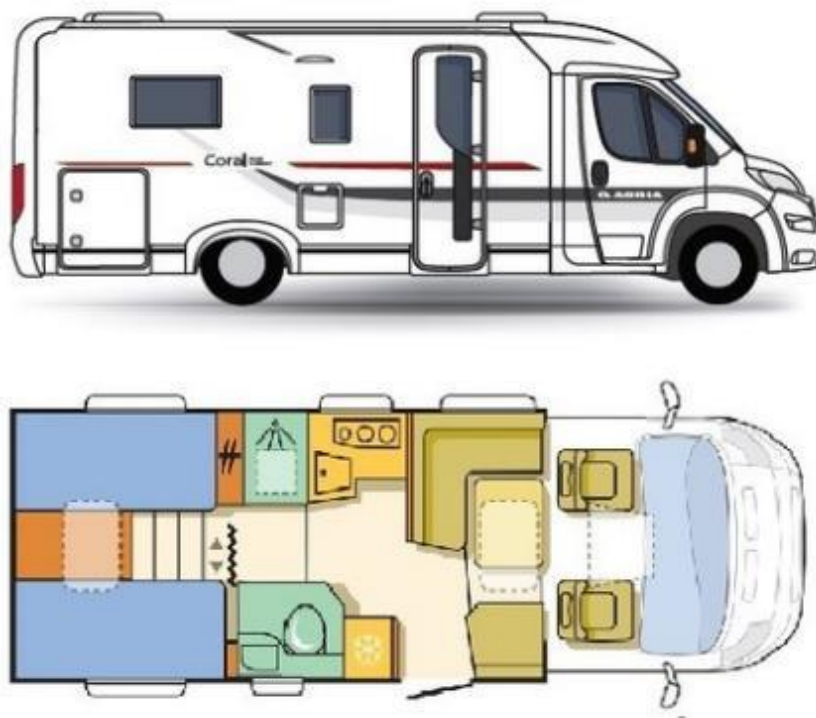
Slika 5: Primer starodobnika⁹

Današnji avtodomi so pravi luksuz na kolesih, saj omogočajo nadvse udobno potovanje z vsem, kar se potrebuje. Na voljo so različno opremljene različice avtodomov, ki so lahko bolj ali manj

⁸ Povzeto po Jamnik M., Tržna analiza avtodomarskega turizma v občini Kranjska Gora (str. 9). Zaključna strokovna naloga visoke poslovne šole. Ljubljana, 2018.

⁹ Vir fotografije: Starodobnik, forum: <https://starodobnik.net/forum/index.php?/topic/8724-imv-1600-avtodom/>; dostop: 15. 11. 2019.

opremljeni, lahko so večji ali manjši. Na slikah je predstavljen tip avtodoma z opremljeno notranjostjo, ki vsebuje jedilno mizo s klopni, kuhinjo, postelje ter kopalnico s straniščem.

Slika 6: Skica primera avtodoma z notranjostjo¹⁰

Slika 7: Primer notranjosti avtodoma¹¹

¹⁰ Vir slike: Caravan center Ljubljana: http://www.caravan.si/sl/Coral-Supreme_1_1/S-670-SL_7/; dostop: 15. 11. 2019.

¹¹ Vir slike: Adria Center: <https://www.adria-center.si/blog/avtodom-ali-prikolica/>; dostop: 15. 11. 2019.

3.1.2 Tipi avtodomov

Kot pri vsakem vozilu so tudi avtodomi različnih tipov, različnih velikosti, prav tako tudi različnih razredov kakovosti in seveda različnih cenovnih razredov. Na sliki so prikazani različni najpogostejši tipi avtodomov, ki se med seboj razlikujejo po vrsti opreme, velikosti, obliki, vendar jim je skupno, da praviloma vsebujejo jedilno mizo s klopni, kuhinjo, postelje ter kopalnico s straniščem. Pogosti so tudi avtodomi, ki so predelani iz drugih vozil.

Integriran avtodom.

Polintegriran avtodom.

Avtodom »alkoven«.

Avtodom kombi.

Slika 8: Glavni tipi avtodomov¹²

Slika 9: »Pick-up« avtodom oziroma vozilo¹³

¹² Vir slike: 10 Ways European Motorhomes Differ From US RVs: <https://wheelingit.us/2018/09/16/10-ways-european-motorhomes-differ-from-us-rvs/>; dostop: 28. 2. 2020.

¹³ Vir slike: Truck Campers For Sale in Cresco near Cedar Falls, Iowa: <https://www.campsiterv.com/new-used-truck-campers-for-sale-cresco-cedar-falls-iowa--xallinventory?subcategory=truck%20camper>; dostop: 27. 2. 2020.

3.1.3 Opremljenost avtodomov

Praviloma vsi avtodomi za nemoteno delovanje uporabljajo elektriko, vodo in plin, ki se nahajajo na za to namenjenih mestih v vozilu.

Avtodom vsebuje:

- rezervoar s pitno vodo,
- rezervoar za odpadno vodo,
- ločen akumulator za električno energijo (to pomeni, da ima avtomobil svoj akumulator, bivalni del pa svojega, ki zagotavlja napajanje elektrike v bivalnem delu),
- plin, ki se uporablja za kuhanje in ogrevanje bivalnega dela ter za ogrevanje pitne vode.

V notranjosti je poleg voznikove kabine tudi bivalni del avtodoma, ki praviloma vsebuje naslednje elemente:

- kabino vozila, ki je opremljena kot pri običajnih avtomobilih (v nekaterih avtodomih so sedeži lahko vrtljivi),
- kuhinjo (štedilnik, hladilnik, lahko tudi pečice in mikrovalovne pečice, umivalnik),
- jedilnico (klopi, jedilna miza),
- kopalnico (WC, tuš, umivalnik),
- spalni del (postelje),
- omare (za prtljago, posodo, hrano, kozmetiko, ...).

Avtodomi imajo tudi prtljažni prostor, ki je najpogosteje v zadnjem delu avtodoma, uporablja pa se za shranjevanje dodatne hrane, stolov in mize za kampiranje, za dodatno opremo glede na vrsto potovanja in športne pripomočke. Nekateri avtodomi imajo zelo velik prtljažni prostor, kamor se lahko shrani tudi skuter, kolesa ali mini avtomobile. Kot dodatno opremo imajo tudi tendo, ki služi za zaščito pred soncem ali dežjem.

3.2 Infrastruktura za turiste z avtodomi

3.2.1 Kamp (avtokamp)

»Kamp je urejen in opremljen prostor za športno taborjenje. Avtokamp je prostor za turiste z avtomobili.« (<https://fran.si/iskanje?View=1&Query=kamp>; dostop 20. 2 2020)

Kamp oziroma avtokamp je po navadi opremljen s sanitarijami, razsvetljavo in sprejemnico. Lahko ima še druge objekte, kot so restavracija, športni objekti, trgovina in drugo. Na fotografiji postavljamo tendo v avtokampu v Nerezinah.

Slika 10: Avtokamp Rapoča, Nerezine, Lošinj¹⁴

3.2.2 Parkirišče za avtodome

V tem primeru gre za običajno parkirišče, na katerem lahko poleg osebnih avtomobilov parkirajo tudi avtodomi, vendar na takih parkiriščih ni dovoljeno kampirati. Prav tako na takih parkiriščih po navadi ni poskrbljeno za možnost odtoka fekalij, priklopa na električno in dotoka sveže vode. Primer takega parkirišča v Stockholmu je prikazan na sliki 11, na sliki 12 pa primer prometnega znaka, ki nakazuje mesto, namenjeno samo parkiranju avtodomov.

Slika 11: Del parkirišča, namenjenega parkiranju avtodomom v Stockholmu, Švedska¹⁵

¹⁴ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

¹⁵ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Slika 12: Prometni znak, ki nakazuje mesto, namenjeno samo parkiranju avtodomov¹⁶

3.2.3 Postajališče za avtodome (PZA)

Postajališča za avtodome (PZA) so urejena tako, da je avtodom mogoče v celoti oskrbeti in so zanje tudi prilagojena. Namenjena so krajšim ali daljšim postankom. Na postajališčih je poskrbljeno za oskrbo s svežo vodo, da se odpadna voda iz avtodoma iztoči v za to namenjen odtok, da se lahko izprazni in očisti kemični WC, na nekaterih postajališčih je možen priklop avtodoma na električno energijo. Takšna postajališča je moč najti skoraj po vsej Evropi. Zelo pogosto se nahajajo na bencinskih črpalkah in blizu kamp površin.

Postajališča so označena s prometnimi znaki, ki nakazujejo samo to, da je poleg parkiranja avtodom možno tudi oskrbeti, vendar ni nujno, da so omogočene vse vrste oskrbe. Najpogosteje je na takih parkiriščih možno avtodom oskrbeti s svežo vodo, iztočiti odpadno vodo v za to namenjen odtok in izprazniti ter očistiti kemični WC, kar je na potovanju tudi najpomembnejše, lahko pa je možen tudi priklop na električno energijo. Če se potuje in se v določenih krajih ne ostane dolgo, priključitev na električno energijo ni nujna, saj ima avtodom akumulator, ki služi kot vir električne energije.

Sanitarna postaja

Sanitarna postaja uporabnikom omogoča odlivanje odpadne vode iz avtodomov, iztok fekalij iz WC-ja ter dotok sveže pitne vode in priklop na elektriko. Uporaba sanitarne postaje je lahko brezplačna, lahko je že všteta v plačilo uporabe postajališča za avtodome, ponekod je treba kupiti žetone, lahko se uporabijo kovanci (gotovina) ali plačilne kartice. Sanitarne postaje so lahko del postajališč za avtodome, lahko pa so postavljene tudi samostojno, v okviru bencinskih servisov, predvsem na avtocestah.

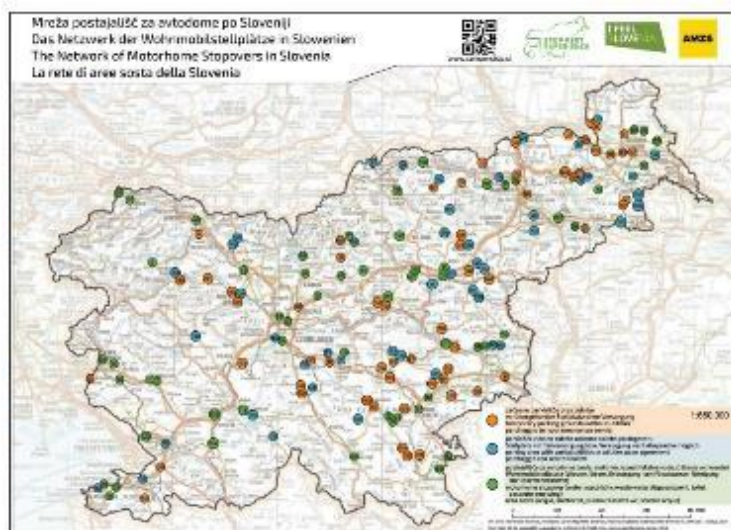
¹⁶ Vir slike: V Posavju je zdaj že sedem postajališč za avtodome: <https://www.rtvsllo.si/lokalne-novice/v-posavju-je-zdaj-ze-sedem-postajalisc-za-avtodome/345694#&gid=1&pid=18>; dostop: 15. 12. 2019.

Slika 13: Prometni znak (za obvestila), ki nakazuje mesto, kjer se avtodomi lahko parkirajo, poleg tega pa tako parkirno mesto vsebuje še dodatne možnosti oskrbe¹⁷

3.2.4 Parkirna mesta oziroma postajališča za avtodome (PZA) v Sloveniji

Na spletni strani Camperstop.si¹⁸ med drugimi najdemo tudi podatke o Mreži postajališč za avtodome (MPZA) v Sloveniji, in sicer na zemljevidu Mreže postajališč za avtodome po Sloveniji. Podatke, ki so predstavljeni v brošuri Camperstop.si in na spletni strani z enakim naslovom, najdemo tudi v revijah za kamping, karavaning in potepanja Avto-dom.¹⁹ V letniku 2019 so predstavljena postajališča iz MPZA, in sicer po abecednem redu, v poglavju Turizem.

Slika 14: Zemljevid Mreže postajališč za avtodome po Sloveniji²⁰

¹⁷ Vir slike: PZA Koper: <https://www.avtokampi.si/kampi/pza-koper>; dostop: 15. 12. 2019.

¹⁸ Povzeto po <http://www.camperstop.si/zemljevid-mreze-postajalisc-za-avtodome-v-sloveniji/>; dostop: 1. 12. 2019.

¹⁹ Avto-dom, revija za kamping, karavaning in potepanja, 174, april 2019; 177, julij–avgust 2019; 178, september 2019; 181, december 2019.

²⁰ Vir slike: Zemljevid Mreže postajališč za avtodome po Sloveniji: <http://www.camperstop.si/zemljevid-mreze-postajalisc-za-avtodome-v-sloveniji/>; dostop: 14. 11. 2019.

Iz zemljevida in legende se da razbrati, kje so začasna parkirišča brez oskrbe, z delno oskrbo oziroma oskrbo po dogovoru, in parkirišča, ki zagotavljajo popolno oskrbo avtodoma. Tako je v Sloveniji 165 parkirišč za avtodome, od tega 62 začasnih parkirišč za avtodome brez oskrbe, 45 z delno oskrbo oziroma oskrbo po dogovoru, parkirišč, ki zagotavljajo popolno oskrbo, pa je 58.

Z zemljevidom je na omenjeni spletni strani povezana tudi brošura, katere naslovnica je prikazana na sliki 15 in jo je mogoče brezplačno pridobiti na že prej omenjeni spletni strani. Brošura ima 48 strani in vsebuje kratke koristne informacije za avtodomarje, ki potujejo po Sloveniji: kje so postajališča za avtodomarje v posameznih krajih in kako so opremljena.

Slika 15: Naslovnica brošure s podatki o parkirnih mestih za avtodome po Sloveniji²¹

4 TURIZEM Z AVTODOMI

4.1 Oblike turizma

Turizem zajema potovanja in občasna bivanja ljudi v določenih krajih zaradi oddiha, razvedrila, zdravljenja, posla in drugih motivov, pri čemer v teh krajih niti ne prebivajo niti nimajo zaposlitve. Poleg naravnih elementov (relief, vodovje, podnebje, rastlinstvo, živalstvo) so pomembni tudi družbeni elementi (kulturni in zgodovinski spomeniki ter turistična infrastruktura: objekti za bivanje, rekreacijo, prevoz, zabavo, oskrbo, ...). Poznamo več različnih vrst turizma: domači in mednarodni turizem, počitniški in izletniški turizem, sezonski in celoletni turizem, poletni in zimski turizem, zdraviliški, verski, poslovni, gorski, obalni, množični, rekreacijski, ekološki, kmečki, ...²²

Avtodomarstvo težko umestimo samo v eno od teh skupin, saj združuje različne oblike turizma.

²¹ Vir slike: <http://www.camperstop.si/wp-content/uploads/2018/01/camperstop-2017-NOVEMBER-2.pdf>; dostop: 15. 12. 2019.

²² Povzeto po Senegačnik, J.: Obča geografija Slovenije (str. 174), Založba Modrijan. Ljubljana, 2019.

4.2 Začetki razvoja turizma z avtodomi v svetu in v Sloveniji

V ZDA je bil prvi avtodom izdelan leta 1910. Večji zagon je panoga dobila po drugi svetovni vojni s pojavom cenovno dostopnejših vozil. V Sloveniji so začeli sprva počitniške prikolice izdelovati leta 1965 v podjetju Adria Mobil (IMV). Leta 1982 so začeli z izdelavo prvih avtodomov. Vse do poznih devetdesetih let je bilo obdobje, ko so bili avtodomi redko na slovenskih cestah, pri Slovencih je bilo tradicionalno veliko bolj priljubljeno kampinganje. Poleg Adrie Mobil avtodome izdelujejo tudi nemško podjetje Carthago v Odrancih (od leta 2008) in druga manjša podjetja.²³

Najzaslužnejši za razvoj avtodomarstva pri nas je novinar Andrej Sedej. V letih od 1970 do 1976 je pisal o avtodomih v tedniku Teleks in reviji Avtomagazin ter v rubriki Na kolesih dnevnika Delo, hodil na sejme karavaninga v tujino in spoznaval specializirane novinarje. Navezoval je stike z vodilnimi proizvajalci počitniških hišic na kolesih, ki so mu najnovejše modele ponudili tudi v preizkušnjo. Prvo reportažo je objavil o obisku nemške tovarne avtodomov Carthago, ki je takrat izdelovala le predelane kombije blagovne znamke Malibu. Na njegovo pobudo je prvo postajališče za avtodomarje uredil Roman Prosen leta 1989 pri hotelu Kanu ob Zbiljskem jezeru pri Medvodah. Takrat so bili bivalniki oziroma avtodomi še velika redkost. Parkiranje je stalo 10 evrov, kolikor stane še danes, vse ostalo je še vedno brezplačno. Na postajališču se ustavi največ Nizozemcev, Belgijcev in Nemcev, poleti pa tudi nekaj Italijanov. Dobilo je tudi priznanje ADAC za najprijaznejše postajališče. Andrej Sedej je za popularizacijo avtodomarskega turizma leta 1994 zbral nekaj kolegov, s katerimi so se z avtodomi, izposojenimi v Nemčiji, odpeljali na zimske olimpijske igre v Lillehammer. Z njimi je bil tudi snemalec TV SLO, ki je posnel celotno pot. Leta 2001 je Andrej Sedej postal pobudnik ustanovitve prvega združenja avtodomarjev, Caravaning kluba. Kot urednik prilog revij Horizont in Motorist je maja 2002 podal prvo informacijo o prvih postajališčih za avtodome v Sloveniji. V prilogi Caravaning je objavil članek o potovanju z avtodomom po slovenskih vinskih cestah.

»Prilogo sem pisal in urejal sam, za prvi popotniški članek pa sem pridobil prvega slovenskega turističnega novinarja Draga Kralja. Od tedaj sva v vsaki številki predstavila eno slovensko vinsko cesto. Vodilo nama je bilo, da sva opisala samo tiste vinogradnike, ki so sprejemali goste in so imeli dovolj velika parkirišča za avtobuse, ki pa so bila ponoči prazna in so bila idealna za prenočevanje avtodomarjev, ki zaradi vinskih pokušnin niso smeli več za volan. To so bili pravzaprav začetki avtodomarskega turizma v Sloveniji.«

(<https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/pionirji-avtodomarstva-v-sloveniji>; dostop: 23. 2. 2020).

Andrej Sedej je januarja 2005 izdal revijo Avto-Dom, ki jo je urejal vse do upokojitve. Tudi danes je revija Avto-dom zelo pomembna za avtodomarje, njen urednik je Rok Vizovišek. Vodja projekta Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji je župan občine Mirna Dušan Skerbiš. V MPZA se je v Sloveniji od leta 2014, ko je bila ustanovljena, povezal že 87 občin, med katerimi je tudi Mestna občina Celje. Dobro sodelujejo s kampi, Slovensko turistično organizacijo, proizvajalci in drugimi deležniki, s katerimi lahko poskrbijo, da Slovenijo vse bolj

²³ Povzeto po Langus, M.: Tržna analiza avtodomarskega turizma v občini Kranjska Gora (str. 4, 5). Zaključna strokovna naloga visoke poslovne šole. Ljubljana, 2018.

prepoznavajo tako domači kot tuji obiskovalci. Razveseljuje dejstvo, da je samo v letu 2019 podjetje, ki prodaja stebričke za postajališča avtodomarjev, z njimi opremilo 14 postajališč za avtodome po Sloveniji.

Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji (MPZA SLO) se predstavlja tudi na tujih sejnih. 52. izvedbo sejma CMT Stuttgart je med 11. in 19. januarjem obiskalo skoraj tristo tisoč ljudi, na sejmu je sodelovalo 2161 razstavljalcev. Informacije za naslednji dopust so iskali tudi Nizozemci – sto tisoč jih je obiskalo sejem Vakantiebeurs v Utrechtu od 16. do 19. januarja. Mreža postajališč za avtodome se je na obeh sejnih predstavljala na razstavnem prostoru Slovenske turistične organizacije.

Dušan Skerbiš meni, da če želimo v Sloveniji povečati obisk na naših postajališčih, parkiriščih ali počivališčih in v kampih, moramo sodelovati na sejnih v tujini, saj avtodomarski turizem narašča. Vsakoletno predstavljanje naše lepe Slovenije je na tem sejmu zelo pohvaljeno. Dobro sodelovanje s Slovensko turistično organizacijo in tudi z vsemi ostalimi pa obrodi sadove v samem obisku številnih nemških avtodomarjev v Sloveniji. Na Nizozemskem je še vedno več prikoličarjev kot avtodomarjev. Upa, da bodo vsi tisti, ki bodo prišli do naše brošure, na naših postajališčih, parkiriščih in počivališčih rade volje spoznali Slovenijo od blizu.

Vsako leto je v Ljubljani sejem Alpe-Adria, v okviru katerega organizirajo tudi različne okrogle mize in na katerem lahko avtodomarji in drugi pridobijo največ uporabnih informacij. Skupna promocija Slovenije kot popotnikom z avtodomi prijazne destinacije je eden glavnih ciljev, hkrati pa MPZA SLO spodbuja tudi urejanje prostorov za postanek z avtodomom.

Tjaša Gruenfeld iz podjetja Caravan Center Ljubljana, ki letos obeležuje 30 let dejavnosti, je poudarila, da je MPZA vse bolj prepoznavna tudi v Evropi, kar pomeni, da k nam prihaja vse več gostov, ki glas o svojih izkušnjah delijo z drugimi avtodomarji, večinoma zvečer, pod tendo. Karavaning je predstavila kot tok, ki prihaja, v Sloveniji pa ga moramo usmeriti na prava mesta z dobro ponudbo, brez ovir.

Slovenski proizvajalci letno proizvedejo enaindvajset tisoč počitniških vozil oziroma desetino evropske proizvodnje, kar Slovenijo uvršča med ključne igralce v kampingu in karavaningu.²⁴

4.3 Načrtovanje poti z avtodomom

Eden od načinov pridobivanja informacij o postajališčih za avtodome je branje potopisov o krajih, kamor smo namenjeni. Tako pridobimo veliko koristnih podatkov o nekem kraju in seveda tudi, kje se sme parkirati, kje je primerno in varno parkirati, kako je parkirišče opremljeno, koliko stane, kaj si v okolici lahko ogledamo.

Številne potopise in koristne informacije, ki so za potovanje pomembne, lahko najdemo na številnih spletnih straneh, ena izmed njih je tudi stran društva Caravaning Club Slovenija, ki je vseslovensko uradno registrirano društvo, katerega člani se zavzemamo za razvoj karavaninga v Sloveniji, bivanje v naravi in svobodo gibanja.²⁵

²⁴ Povzeto po Pionirji avtodomarstva: <https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/pionirji-avtodomarstva-v-sloveniji>; dostop: 23. 1. 2020.

²⁵ Dostopno na: <http://www.ccs-si.com/>; 1. 12. 2019.

Na sliki 16 podajam primer opisa postajališča za avtodome v enem od potopisov.

Slika 16: Primer opisa postajališča za avtodome²⁶

Ob brskanju po spletu sem odkrila turistom z avtodomi zelo prijazno uradno stran Odkrivajte zeleno Slovenijo z avtodomom²⁷, na kateri je država razdeljena na različna območja. Na spletni strani piše, da je Slovenija destinacija, ki skriva veliko več kot to, kar ljudje vidijo med vožnjo po glavnih prometnicah, in vabi turiste, da zavijejo na stranske poti, se ustavijo na enem od številnih urejenih postajališč za avtodome in raziskujejo znamenitosti, osupljivo naravo, kulturne in kulinarčne posebnosti majhne dežele, ki jo lahko po dolgem in počez prevozijo v le nekaj dneh.

Slika 17: Odkrivajte zeleno Slovenijo z avtodomom²⁸

²⁶ Vir slike: BOROMEJSKI OTOKI ZA 1. maj 2012:

[http://www.ccs.si.com/uploads/datoteke/Boromejski%20otoki%20\(I\)%2026_4_-2_5_2012%20-%20s-zvone.pdf](http://www.ccs.si.com/uploads/datoteke/Boromejski%20otoki%20(I)%2026_4_-2_5_2012%20-%20s-zvone.pdf);
dostop: 15. 12. 2019.

²⁷ Dostopno na: Odkrivajte zeleno Slovenijo z avtodomom: <https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/odkrivajte-zeleno-slovenijo-z-avtodomom>; 28. 12. 2019.

²⁸ Vir slike: Odkrivajte zeleno Slovenijo z avtodomom: <https://www.slovenia.info/sl/zgodbe/odkrivajte-zeleno-slovenijo-z-avtodomom>; dostop: 23. 1. 2020.

Kot del Termalne Panonske Slovenije, destinacije z zdravilnimi vodami in vinorodnimi griči, je predstavljena tudi Mestna občina Celje.

Slika 18: Panonska Slovenija in Celje²⁹

Celje je predstavljeno kot mesto, ki je zaradi ene najmočnejših evropskih plemiških družin mesto celjskih knezov. Stari grad Celje in mestno jedro sta povezana z zeleno okolico za aktivni oddih. V bližnjem hmeljarskem Žalcu je svetovna atrakcija Fontana piv. V predstavitvi je zapisan tudi znameniti rek Antona Novačana, slovenskega pisatelja, pesnika, dramatika in politika: »Kdor nosi zvezde v svojem grbu, ta naj se dviga k zvezdam«.³⁰

4.3.1 Društvo avtodomarjev in kartice ugodnosti

V Evropi so države, ki imajo zelo dobro razvita postajališča za avtodome. Prednjačijo Italija, Francija in Nemčija. Pred potovanjem si je dobro ogledati lokacije postajališč, kamor potujemo. O njih lahko na spletu pridobimo vse potrebne podatke. V Sloveniji je zelo dobro razvita spletna stran, namenjena avtodomarjem: Caravaning Club Slovenija, Društvo avtodomarjev Slovenije (CCS). Njihov logotip je prikazan na sliki 14.

Slika 19: Logotip Društva avtodomarjev Slovenije³¹

²⁹ Vir slike: Celje: <https://www.slovenia.info/sl/destinacije/regije/termalna-panonska-slovenija/celje>; dostop: 23. 1. 2020.

³⁰ Povzeto po Slovenija.info, Celje: <https://www.slovenia.info/sl/destinacije/regije/termalna-panonska-slovenija/celje>; dostop: 18. 1. 2020.

³¹ Vir slike: Caravaning club Slovenija: <http://www.ccs-si.com/>; dostop: 15. 12. 2019.

Člani Caravaning Cluba Slovenije avtomatsko brezplačno pridobijo tudi kartico Camping Card International, ki ni prenosljiva, kar pomeni, da je do popusta v več kot 2.500 evropskih kampih upravičena oseba, ki je navedena na kartici, kot tudi njeni ožji družinski člani, ki potujejo skupaj. Preko kartice CCI je sklenjeno tudi zavarovanje.³²

Slika 20: Kartica CCI³³

Na spletu³⁴ je mogoče brezplačno naročiti elektronsko/virtualno kamping kartico popustov, ki prinaša popuste v več kot 130 kampih v Sloveniji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini in tudi v Srbiji. Kartica ni prenosljiva, do popusta je upravičena oseba, ki je navedena na kartici, kot tudi njeni ožji družinski člani, ki potujejo skupaj.

Slika 21: Kamping kartica³⁵

Camping Card je že poznana kartica med »pravimi« avtodomarji in v določenih kampih omogoča popuste tudi do 50 %. Kartico se da kupiti skupaj s katalogom v nemškem ali angleškem jeziku. Najpogosteje je uporabna izven glavne sezone, ko lahko v več kot 3.600 kampih kampirata dve osebi in hišni ljubljencek, z možnostjo priklopa na elektriko za 12, 14, 16, 18 ali 20 evrov na noč, odvisno od kampa. V kompletu je dodanih še 9.000 postajališč za avtodome za celotno Evropo, zbranih preko kluba nizozemskih avtodomarjev.³⁶

³² Povzeto po <http://www.ccs-si.com/>; dostop: 15. 12. 2019.

³³ Vir slike: Caravaning Club Slovenija: <http://www.ccs-si.com/clanstvo-v-cci>; dostop: 22. 2. 2020.

³⁴ Dostopno na: <https://www.avtokampi.si/>; 15. 12. 2019.

³⁵ Vir slike: Avtokampi kamping kartica: <https://www.avtokampi.si/>; dostop: 24. 2. 2020.

³⁶ Povzeto po ACSI kartica in vodič po kampih 2020, Kamping oprema: http://www.caravan.si/sl/Camping-oprema_1/ACSI-kartica-in-vodic-po-kampih-2019/; dostop: 22. 2. 2020.

Slika 22: Camping Card; kartica ACSI s katalogom kampov in postajališč za avtodome³⁷

4.4 Razvoj turizma z avtodomi v Mestni občini Celje

V raziskavi me je zanimalo, kako se je gibalo število avtodomov v zadnjih dvajsetih letih v Sloveniji in tudi v Mestni občini Celje ter kdaj so začeli urejati prva postajališča za avtodome v Celju.

4.4.1 Primerjava gibanja števila avtodomov med Slovenijo in MOC v zadnjih dvajsetih letih

Želela sem preveriti skupno število avtodomov po letih v Sloveniji in v MOC ter število novo registriranih avtodomov po letih, primerjalno tako za Slovenijo kot za Celje.

Podatke sem iskala na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije³⁸ in na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo, na portalu OPSI (Odprti podatki Slovenije).³⁹

Ugotovila sem, da na spletni strani Statističnega urada Republike Slovenije podatki o cestnih vozilih v podatkovni bazi niso tako podrobno razčlenjeni, da bi lahko pridobila podatke o avtodomih.

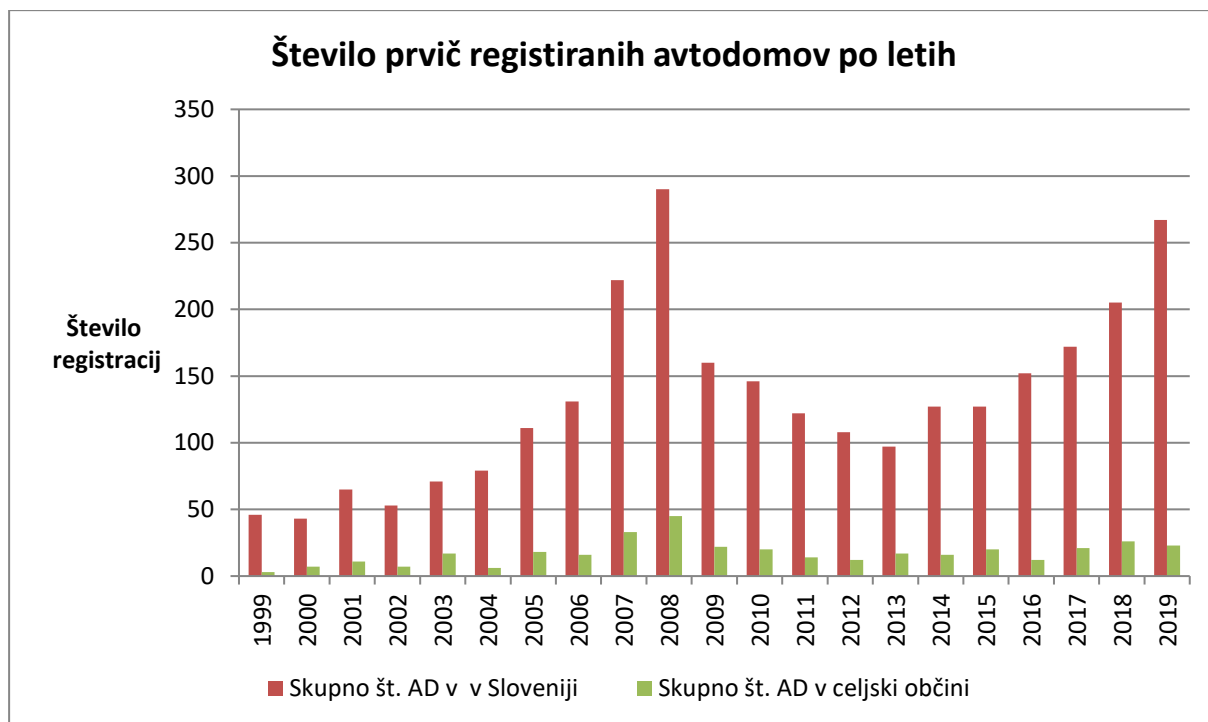
Na spletni strani Ministrstva za infrastrukturo so na portalu OPSI v podatkovni bazi vozil poleg ostalih navedena tudi bivalna vozila, vendar samo pri zbiru podatkov za prvič registrirana vozila, medtem ko vsi ostali objavljeni podatki o cestnih vozilih v podatkovni bazi niso tako podrobno razčlenjeni, da bi lahko pridobila podatke o avtodomih. Zato primerjave, kako se je gibalo skupno število avtodomov po letih v Sloveniji in v MOC, nisem mogla narediti, sem pa

³⁷ Vir slike: ACSI kartica in vodič po kampih 2020: http://www.caravan.si/sl/Camping-oprema_1/ACSI-kartica-in-vodic-po-kampih-2019/; dostop: 22. 2. 2020.

³⁸ Dostopno na: Prve registracije cestnih vozil glede na vrsto vozila, Slovenija, mesečno: https://pxweb.stat.si/SiStatDb/pxweb/sl/20_Ekonomsko/20_Ekonomsko__22_transport__08_22221_reg_cestna_vozila/?tablelist=true; 18. 2. 2020.

³⁹ Dostopno na: Promet in infrastruktura https://podatki.gov.si/data/search?open_data=True&all_podrocje=Promet%20in%20infrastruktura; 18. 2. 2020.

primerjala, kako se je gibalo število novo oziroma prvič registriranih avtomobov po letih, primerjalno za Slovenijo in Celje. Rezultate primerjave prikazuje Graf 1.⁴⁰

Graf 1: Število prvič registriranih avtomobov po letih

Iz Grafa 1 je razvidno, da v zadnjih dvajsetih letih število prvič registriranih avtomobov v Sloveniji strmo narašča, prav tako je trend naraščanja videti tudi v MOC. V letu 1999 je bilo število prvič registriranih avtomobov v Sloveniji 45, v Mestni občini Celje pa le 1. Dvajset let pozneje, do konca leta 2019, je bilo v Sloveniji prvič registriranih 260 avtomobov, od tega 24 v MOC. V obeh primerih se je število novo registriranih avtomobov močno povečalo. Iz grafa je tudi vidno, da trend rasti niha. Opazen je močan padec registracij med leti 2008 in 2012, kar bi lahko bila posledica gospodarske krize tako v Sloveniji kot v MOC. V zadnjih treh letih v celjski občini število stagnira. Trend v Sloveniji pa v zadnjih letih raste, leta 2013 je bilo v Sloveniji registriranih 99 avtomobov, v letu 2019 pa 260.

⁴⁰ Dostopno na: Prvič registrirana vozila po mesecih: <https://podatki.gov.si/dataset/prvic-registrirana-vozila-po-mesecih>; 18. 2. 2020.

4.4.2 Postajališča za avtodome v Mestni občini Celje

V zadnji reviji Camperstop.si so predstavljena naslednja postajališča v Mestni občini Celje: Avtokamp Celje, Izletniška kmetija Pri Mirnik, Mestni park Celje in Parkirna hiša Glazija. Ni še predstavljeno postajališče pri železniški postaji, ker je še v fazi gradnje, prav tako ni Avtocentra Glavan in postajališča na Celjski koči.

V brošuri so zapisane tudi koordinate GPS in osnovni podatki o postajališčih za avtodome.

Prav tako so predstavljeni osnovni podatki o Celju in 5 razlogov, zakaj ga raziskati:

- čudovite zgodovinske znamenitosti (obvezno morate videti Stari grad, največjo atrakcijo),
- živahno staro mestno jedro (pohajkujte po mestnih trgih in skritih koticah, obiščite umetniško četrt in občudujte prelepe stavbe),
- zeleno mesto (uživajte v pohodništvu, kolesarjenju, adrenalinskih izkušnjah na Celjski koči in Šmartinskem jezeru, občudujte največjo drevesno hišo v Mestnem gozdu),
- posebne prireditve (celjsko poletje, srednjeveški karneval, božično-novoletno vzdušje; vedno ste dobrodošli),
- srce regije SPA (čudovit pobeg za pare, družine z otroki, skupine in posameznike).

Slika 23: Predstavitev PZA v brošuri Camperstop.si⁴¹

⁴¹ Vir slike: Brošura www.camperstop.si: Občina Mirna, projekt Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji 2018; dostop: 20. 2. 2020.

Celje *celjska krajina*
www.celje.si, www.travelcelje.com

Celje se vedno bolj uveljavlja kot mesto, ki ga, poleg prepoznavnega zgodovinskega značaja, vse bolj odlikuje poudarek na t. i. aktivnem »city break oddihu«.

UK Celje is becoming more and more established as a city that, in addition to its recognizable historical character, is increasingly distinguished by the emphasis on the so-called active "city break".

DE Celje setzt sich immer mehr als eine Stadt durch, die neben den erkennbaren historischen Charakter immer mehr durch die Betonung auf der sog. „City break Erholung“ ausgezeichnet wird.

IT Celje si affermi sempre più come una città del riposo "city break". Celje è anche riconosciuta per la sua storia famosa.

Avtokamp Celje 10

GPS: N 46.26344, E 15.29853
 Zadobrova 37a, 3211 Skofja vas
 +386 3 541 96 71, +386 41 726 516
 @branko@verdev.si
 www.camping-celje.com

Icons: P10, Wi-Fi, Signal, Car, Dog, Wheelchair, Baby, Star

celje

5 REASONS TO EXPLORE CITY OF CELJE

- AMAZON: INDIVIDUAL RIGHTS** – explore the city as roman CELIA also known as EBORA BUCUNDIA, later it prospered under BRUNOVAL, SCHLESVARTSE – Counts of Celje with great success. How Old Celje City still developed. Take a walk with local guide.
- VIBRANT OLD-CITY CENTER** – stroll around the squares in pedestrian zone and around 12 great buildings, look for unique products in Art Quarter, take a culinary break at affordable price.
- GREEN CITY** – enjoy a coffee & biking, walking, or jogging, some activities to visit at CELJE HUT like SMARTENSKA B. Z. and admire the biggest TREE HOUSE in City town.
- SPECIAL EVENTS** – big or small events, however in Celje, Mulberry Festival, Advent & Christmas spirit in December – LAUREL CELJEZELI, any any always welcome!
- HEART OF THE REGION** – great trips for couples, families with children, groups or individuals.

tourist information centre

Slavko trg 17
 3000 Celje
 Slovenia
 T: +386 3 42 47 816
 F: +386 3 42 47 811
 info@tisc.si
 www.tisc.si

Mestni park Celje 11

GPS: N 46.225516, E 15.260859
 Partizanska cesta, 3000 Celje
 +386 3 42 82 650
 @zpo@celje.si
 www.zpo.si

Icons: P6, Wi-Fi, Signal, Car, Dog, Wheelchair, Baby, Star

Parkirna hiša Glazija 12

GPS: N 46.233266, E 15.259124
 3000 Celje
 +386 3 490 15 50
 @zpo@celje.si

Icons: P2, Wi-Fi, Signal, Car, Dog, Wheelchair, Baby, Star

Turistična kmetija Mirnik 13

GPS: N 46.255176, E 15.303458
 Leskovec 9, 3202 Ljubečna
 +386 3 546 12 12
 @ivana.mirnik@gmail.com

Icons: P10, Wi-Fi, Signal, Car, Dog, Wheelchair, Baby, Star

Slika 24: Postajališča za avtodome v Celju⁴²

⁴² Vir slike: www.camperstop.si: Občina Mirna, projekt Mreža postajališč za avtodome po Sloveniji 2018; dostop: 20. 2. 2020.

Slika 25: Postajališča za avtodome v Celju⁴³

1. Avtokamp Celje⁴⁴
2. Postajališče za avtodome na Izletniški kmetiji Pri Mirnik⁴⁵
3. PZA pri AC Glavan⁴⁶
4. PZA za Parkirno hišo Glazija⁴⁷
5. PZA v Mestnem parku Celje⁴⁸
6. PZA ob železniški postaji⁴⁹
7. PZA na Celjski koči⁵⁰

⁴³ Vir podlage in slik: Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/>; dostop: 5. 3. 2020, lokacije postajališč: Urška Kolar, 5. 3. 2020.

⁴⁴ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁴⁵ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁴⁶ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁴⁷ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁴⁸ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁴⁹ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁵⁰ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

4.4.3 Avtokamp Celje

Metka Hojnik Verdev mi je v intervjuju povedala, da sta z možem avtokamp v Zadobrovi ustanovila leta 2008. Kamp ima sanitarije, tuše, stranišča, umivalnike za pomivanje posode, izpust za fekalije ter stebriček za vodo in elektriko. Na območju avtokampa je stala garaža, ki so jo podrli in naredili avtokamp. Avtokamp je oglaševan v različnih revijah (ACSI, Slovenski katalog), lahko pa se ga najde tudi na navigaciji. Avtokampa ne bodo širili, ker je okrog kmetijsko zemljišče. Avtokamp je na travniku. Avtodomarji ostajajo v kampu celo od dveh do treh tednov. Največ je Francozov, prihajajo še Angleži, Španci, Italijani, Čehi, Slovaki, Madžari, Rusi, Ukrajinci, Nizozemci in tudi Danci. Turisti poleg Celja največkrat obiščejo Dobrno, jamo Pekel in Žalec. Največ avtodomarjev pride v glavni sezoni (od maja do septembra). Postajališče Celebusa je oddaljeno 1 kilometer, vendar vsi turisti z avtodomi s sabo pripeljejo kolesa ali motorje in ne potrebujejo avtobusnega prevoza.

Kamp je predstavljen tudi na spletu.⁵¹

Avtokamp Celje se nahaja v Zadobrovi, od centra mesta je oddaljen 6 kilometrov. Avtokamp je postavljen izven naselja, in sicer na travniku, kjer je zagotovljen mir. Ima 10 parkirnih mest, ki so oskrbljena z vodo in elektriko. Za priklop na elektriko je treba doplačati 3,5 evra. Obiskovalci lahko najamejo tudi šotor. V Avtokampu Celje imajo tudi brezplačen WiFi. Prenočišče stane 15 evrov, hišni ljubljenci so dobrodošli.

V avtokampu sta recepcija in dnevni bar, kjer se lahko okrepčate. Za pomivanje posode, izlitje kemičnega WC-ja ter toplo in mrzlo vodo je poskrbljeno. Otroci imajo poleti na razpolago tudi otroški bazen. V kampu je prav tako poskrbljeno za prostor za piknik in druženje. V bližini so trgovski centri, gostinski lokali in trgovine. V kampu si je možno sposoditi kolesa, 500 metrov od kampa sta igrišči za nogomet in košarko. Gostje lahko v bližini obiščejo veliko znamenitosti, kot na primer Celjski grad, galerije, muzeje, jamo Pekel in Šempeter z nekropolo. V bližini je Celjska koča (adrenalinski park, smučišče, sankališče, bobkart), Šmartinsko jezero (ribolov, čolnarjenje, kolesarjenje), Terme Laško in Dobrna, celjsko letno kopališče in zimsko kopališče Golovec (plavanje), v okolici je veliko pešpoti za pohodništvo. Prav tako je v bližini Konjenski klub Celje.

Slika 26: Avtokamp Celje⁵²

⁵¹ Dostopno na: <http://www.camperstop.si/wp-content/uploads/2018/01/camperstop-2017-NOVEMBER-2.pdf> in <https://www.avtokampi.si/kampi/kamp-celje>; 26. 12. 2019.

⁵² Avtorica fotografije: M. Verdev, 2019.

4.4.4 Mestni park

PZA v Mestnem parku se nahaja v neposredni bližini Celja. Ima 6 parkirnih mest. 5 parkirišč je klasičnih, eno pa je opremljeno z iztokom za odpadne vode in dotokom pitne vode, omogoča praznjenje in čiščenje kemičnega WC-ja ter priklop na električno energijo. Na postajališču je poskrbljeno za osvetljavo in za tekočo vodo. Deloma je tlakovano, deloma asfaltirano. Kot je razvidno iz brošure, je prenočišče brezplačno, za priklop na električno energijo ni navedene cene, cena pitne vode je 0,1 evra za 8 litrov. Hišni ljubljenci so dobrodošli.

Obiskovalci imajo zaradi izvrstne lokacije postajališča hiter dostop do starega mestnega jedra. V neposredni bližini so gostinski lokali, Ledena dvorana z drsališčem, teniška igrišča in urejena otroška igrala. Vsem obiskovalcem je priporočen ogled Starega gradu, ki se nahaja nad mestom. Ogledajo si tudi lahko Knežji dvor, Staro grofijo, Narodni dom, Celjski dom in Slovensko ljudsko gledališče. Obiskovalci se lahko povzpnejo na Celjsko kočo, lahko pa se sprehodijo ob Šmartinskem jezeru. Plavanje je poleti omogočeno v celjskem letnem kopališču, pozimi v zimskem kopališču Golovec, skozi celo leto pa v Termah Laško in Dobrna.

V okolici je možno tudi kolesarjenje.

V samem centru mesta je pestra gostinska ponudba, veliko je trgovin. Trgovski centri so od lokacije oddaljeni približno 3 kilometre.⁵³

Slika 27: PZA v Mestnem parku⁵⁴

4.4.5 Parkirna hiša Glazija

Parkirna hiša Glazija se nahaja v mestu Celje, poleg Osrednje bolnišnice Celje, kjer so na razpolago notranja in zunanja parkirna mesta, ki so namenjena osebnim avtomobilom. Dve zunanji parkirni mesti sta namenjeni parkiranju avtodomov. Imata oskrbovalno postajo z

⁵³ Povzeto po <http://www.camperstop.si/wp-content/uploads/2018/01/camperstop-2017-NOVEMBER-2.pdf> in <https://www.avtokampi.si/kampi/kamp-celje>; dostop: 26. 12. 2019.

⁵⁴ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

možnostjo priklopa na električno energijo, pitno vodo in omogočata praznjenje fekalij. Plačevanje parkirnine je avtomatizirano. Pri vstopu obiskovalec dobi parkirni listek, ki ga ob izhodu najprej odnese do blagajne v pritličju objekta. Tam plača in prejme novo kartico, ki mu omogoča izhod iz parkirne garaže. Cena parkiranja avtodoma na dan je 2,5 evra, za ceno elektrike in vode ni podatka. Hišni ljubljenci so dobrodošli. Ker je Parkirna hiša Glazija praktično v neposredni bližini centra mesta, imajo obiskovalci postajališča hiter dostop do starega mestnega jedra. V bližini so športna igrišča (športno igrišče pri I. gimnaziji v Celju in pred Dijaškim domom Celje, v Mestnem parku so teniška igrišča in drsališče), letno kopališče Celje in zimsko kopališče Golovec, Terme Laško in Dobrna, v okolici je veliko pešpoti za pohodništvo in prav tako veliko kolesarskih poti. Živilske trgovine so v neposredni bližini, ena je v sami stavbi parkirne hiše, trgovski centri so od lokacije oddaljeni približno 3 kilometre. V samem centru mesta je pestra gostinska ponudba, veliko je trgovin.⁵⁵

Slika 28: Parkirna hiša Glazija⁵⁶

4.4.6 Izletniška kmetija Pri Mirnik

Lastnica kmetije Ivanka Mirnik mi je povedala, da so se zaradi pogostih naključnih obiskov avtodomarjev odločili, da z letom 2019 uredijo tudi postajališče za avtodome, kjer se le-ti lahko priklopijo na električno energijo, imajo možnost izpusta fekalij ter možnost dobave pitne vode. Na dovoljenje za ureditev postajališča Mestne občine Celje so čakali en mesec. Na kmetiji se še niso odločili, ali bodo uredili tudi tuše. Na leto so imeli povprečno 20 avtodomarjev, vendar ta številka narašča. Postajališče za avtodome oglašujejo v Evropski knjigi, v brošuri, omenjeni

⁵⁵ Povzeto po <http://www.camperstop.si/wp-content/uploads/2018/01/camperstop-2017-NOVEMBER-2.pdf> in <https://www.zpo.si/objekt/parkirna-hisa-glazija/>; dostop: 26. 12. 2019.

⁵⁶ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

v tej nalogi, in v Turističnoinformacijskem centru v Celju. O širitvi trenutno ne razmišljajo, vendar te možnosti ne izključujejo.

Največ avtodomarjev je Francozov, Nemcev in Italijanov. V glavnem ostanejo eno noč. Glavna sezona je poleti. Glede starostne strukture gre pretežno za upokoјence, stare nad 60 let. Po navadi imajo s sabo kolesa, s katerimi se zapeljejo na ogled v mesto in bližnjo okolico. Celebusa ne uporabljajo, ker te možnosti nimajo, saj na njihovi lokaciji še ni tovrstne infrastrukture. Najpogosteje si ogledajo Stari grad, Šmartinsko jezero, Mesto pod mestom, v okolici pa obiščejo tudi Fontano piv v Žalcu ter vinsko klet Zlati grič v Slovenskih Konjicah. Izletniška kmetija Mirnik se nahaja v Leskovcu pri Ljubecni in je od centra mesta oddaljena približno 6 kilometrov. Na razpolago ima 10 parkirnih mest za avtodome. Poskrbljeno je za elektriko in pitno vodo ter izpust fekalij. Hišni ljubljenci so dobrodošli.

Na kmetiji gostom ponujajo doma pridelano hrano (sadje, zelenjava, meso) in pijačo (vino, sokovi), nudijo zajtrke, kosila, večerje. Sezonsko gostom ponudijo koline, prirejajo razne zabave, na primer martinovanje in silvestrovanje.

Za otroke organizirajo od tri- do štiriurna praznovanja rojstnih dni, petdnevne počitniške tabore z animatorji, na voljo so igrala, ježa ponija. Otroci si lahko ogledajo domače živali ali kegljajo. V okolici je mnogo pešpoti in kolesarskih poti. Plavanje je možno v Termah Laško in Dobrna, na letnem kopališču Celje in zimskem kopališču Golovec. Šmartinsko jezero omogoča ribolov in čolnarjenje.

Gostje lahko obiščejo naravne in kulturne znamenitosti, kot so Celjski grad, muzeji, galerije, Celjska koč, Šmartinsko jezero, ...

Trgovski centri, drugi gostinski lokali in trgovine so od lokacije oddaljeni približno 4 kilometre.⁵⁷

Slika 29: Izletniška kmetija Pri Mirnik⁵⁸

⁵⁷ Povzeto po <https://www.info-slovenija.si/sl/imenik/turizem/turisticne-kmetije/izletniska-kmetija-mirnik-ljubecna> in <http://www.camperstop.si/wp-content/uploads/2018/01/camperstop-2017-NOVEMBER-2.pdf> in <https://www.google.si/maps/>; dostop: 26. 12. 2019.

⁵⁸ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

V brošuri so navedena postajališča za avtodome, ki imajo vsa potrebna dovoljenja. V Celju in neposredni bližini so tudi druga postajališča za avtodome, ki v brošuri niso navedena, jih pa najdemo na spletu in so prikazana na zemljevidu.⁵⁹

4.4.7 Postajališče pri Avtocentru Glavan

Postajališče za avtodome Glavan je od mestnega središča Celja oddaljeno 4 kilometre in 2 kilometra od avtocestnega izvoza Celje – vzhod. Postajališče je zasnovano v okviru Centra karavaninga Glavan, v katerem prodajajo avtodome, počitniške prikolice in opremo za kampiranje. Je odlično opremljeno z možnostjo priklopa na elektriko, vodo, izpusta odpadne vode in fekalij.

Cena nočitve je 5 evrov, poraba pitne vode je 1 evro na 100 litrov, uporaba električne energije za 1 kWh je 0,5 evra.⁶⁰

Slika 30: PZA pri AC Glavan⁶¹

PZA Glavan je od trgovskih središč oddaljeno približno 2 kilometra, gostinski lokali so v neposredni bližini. V okolici je mnogo kolesarskih poti in pešpoti.

Plavanje je možno v Termah Laško in Dobrna, na letnem kopališču Celje in zimskem kopališču Golovec. Ribolov in čolnarjenje sta možna na Šmartinskem jezeru.

Gostje lahko obišejo mnoge naravne in kulturne znamenitosti, kot so Celjski grad, muzeji, galerije, Celjska koč, že omenjeno Šmartinsko jezero in drugo.

⁵⁹ Dostopno na: PZA Celje <https://www.avtokampi.si/kampi/pza-celje>; 17. 1. 2020.

⁶⁰ Povzeto po PZA Glavan: <https://www.avtokampi.si/kampi/pza-glavan>; dostop: 5. 1. 2020.

⁶¹ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Lastnik AC Glavan Vojko Glavan mi je povedal, da se je zaradi trgovine s prodajo avtodomov, dodatne opreme ter prodaje rezervnih delov za karavaning in avtodome ter zaradi možnosti izposoje avtodomov pojavila priložnost za ureditev postajališča za avtodome. Dovoljenje so na Mestni občini Celje uspeli urediti v šestih mesecih. Postajališče je urejeno, omogočen je priklop na električno energijo, uporaba pitne vode ter izpust fekalij. Na leto imajo povprečno 50 nočitev, številka vsako leto narašča. Postajališča ne oglašujejo. Največ avtodomarjev pride iz Avstrije, nekaj tudi iz Nemčije, z Madžarske, iz Italije in Francije. V Celju ostanejo povprečno do pet dni. Najpogosteje si ogledajo staro mestno jedro, Mesto pod mestom ter Stari grad. Glavna sezona je poleti. Starostna struktura obiskovalcev je nad petdeset let. Na ogled v bližnji okolici se vozijo s kolesi in motorji, ki jih pripeljejo s sabo. Možnosti uporabe javne izposoje koles (KolesCe) in Celebusa nimajo, ker tovrstna infrastruktura na tej lokaciji ni urejena. Postajališča nimajo namena širiti.

4.4.8 Celjska koč

Na Celjski koči sta na voljo 2 asfaltirani postajališči za avtodome, približno 60 metrov stran na makadamu, kjer ni urejeno za parkiranje, pa je postavljen oskrbovalni stebriček z možnostjo priklopa na elektriko za štiri avtodome, izpusta fekalij in dobave pitne vode. Na voljo je tudi brezplačen WiFi. Parkiranje je brezplačno, uporaba elektrike in vode je plačljiva, avtodomarji lahko v hotelu kupijo žetone.

V neposredni bližini je Hotel Celjska koč z bogato gostinsko ponudbo in možnostjo uporabe sanitarij.

Prav tako je v neposredni bližini postajališč veliko možnosti za rekreacijo, in sicer je veliko planinskih in pešpoti po bližnjih vrhovih, urejene so tudi kolesarske poti za gorsko kolesarjenje. Turisti se lahko preizkusijo v pustolovskem parku ali v adrenalinski bobkart vožnji, pozimi pa je na Celjski koči urejeno smučišče, tako za izkušene smučarje kot tudi otroško smučišče s šolo smučanja.

Ob spustu v dolino pridemo po približno 4 kilometrih (s Celjske koč do središča mesta je približno 10 kilometrov) do središča mesta, od koder se lahko odpravimo po Mestnem parku in Mestnem gozdu, kjer je tudi največja Drevesna hiša v Sloveniji, ali pa se odpravimo na sprehod do Starega gradu. V mestnem središču si je možno ogledati muzeje, galerije, obiskati Celjsko mestno gledališče ali katerega od kulturnih domov, Narodni dom ali Celjski dom. Lahko pa preprosto izkoristimo gostinsko ponudbo ali se ustavimo v kateri od trgovin.

Šmartinsko jezero omogoča čolnarjenje, ribolov ter zorbing.⁶²

⁶² Povzeto po <http://www.camperstop.si/properties/celje/>; dostop: 5. 1. 2020.

Slika 31: Lokaciji asfaltiranih parkirišč za avtodome in oskrbovalni stebriček na Celjski koči⁶³

Slabost tega parkirišča je, da sta obe lokaciji, predvideni za parkiranje avtomobov, pretežno zaparkirani z osebniimi vozili. Podobno je ob oskrbovalnem stebričku in tako za avtodome ni prostora.

Slika 32: Postajališče za avtodome na Celjski koči⁶⁴

⁶³ Vir slike: Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso; dostop: 5. 1. 2020.

⁶⁴ Avtorica fotografije: Urška Kolar, 15. 11. 2019.

Slika 33: Lokaciji asfaltiranih parkirišč za avtodome in oskrbovalni stebriček na Celjski koči⁶⁵

Slika 34: Oskrbovalni stebriček, v ozadju Hotel Celjska koč⁶⁶

⁶⁵ Vir slike: Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso; dostop: 5. 1. 2020.

⁶⁶ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Slika 35: Tabla z navodili za uporabo oskrbovalnega stebrička na Celjski koči⁶⁷

4.4.9 Parkirišče ob železniški postaji

V Celju je v fazi gradnje še ena lokacija parkirišč oziroma postajališč za avtodome, in sicer v neposredni bližini železniške in avtobusne postaje, ob nabrežju reke Savinje, imenovano Park & Ride.

Na parkirišču je videti, da bodo postavljene mize in klopi, kar je za avtodomarje dobrodošlo, saj se ob njih družijo in uživajo v okolici.

Na slikah je viden oskrbovalni stebriček, ki stoji ob odtočnem kanalu za odpadno vodo, na njem je možno dotočiti pitno vodo in priklopiti avtodom na električno energijo.

Cena parkiranja še ni znana.

⁶⁷ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Postajališče je ob robu centra mesta, do katerega lahko pridemo peš v manj kot petih minutah. V neposredni bližini sta vznožje Pelikanove poti, ki vodi na Stari grad, in Mestni gozd. Zaradi neposredne bližine avtobusne postaje je s te lokacije s Celebusom mogoče priti praktično do skoraj vseh lokacij, tako športnih kot kulturnih, do različnih trgovskih centrov ali naravnih znamenitosti. Prav tako bo na samem parkirišču postavljeno stojalo s kolesi sistema KolesCe.

Slika 36: Fotografije parkirišča Park & Ride v izgradnji⁶⁸

V Preglednici 1 je prikazano, kaj posamezno postajališče za avtodome v MOC vsebuje, koliko stane koriščenje posameznih storitev postajališča in kako so postajališča povezana z javnimi prevozi.

⁶⁸ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Preglednica 1: Primerjava posameznih postajališč za avtodome v MOC

PZA	Št. parkirnih mest	Cena parkiranja na dan	Cena uporabe vode	Cena uporabe elektrike	Oddaljenost od središča mesta v km	Javni prevoz, dostop	Bližina izvoza z avtoceste	Opremljenost
Avtokamp Celje	10	15 €	brezplačno	3,5 €/dan	6 km	avtobus, taksi	cca. 3 km	izpust, elektrika, voda, pralni stroj, sanitarije, kuhinja
PZA v Mestnem parku	6	brezplačno	0,10 €/8 L	0,5 €/1 kWh	neposredna bližina	Celebus, taksi, KolesCe	cca. 3,7 km	izpust, elektrika, voda
Parkirna hiša Glazija	2	8,7 €	ni podatka	ni podatka	neposredna bližina	Celebus, taksi, KolesCe	cca. 3,6 km	izpust, elektrika, voda
Izletniška kmetija Pri Mirnik	6	13 €	brezplačno	brezplačno	6 km	avtobus, taksi	cca. 1 km	izpust, elektrika, voda, zajtrk
AC Glavan	5	5 €	1 €/100 L	0,5 €/1 kWh	4 km	taksi	cca. 2 km	izpust, elektrika, voda, trgovina za avtodome
Celjska koč	2	brezplačno	ni brezplačno, vendar ni podatka	ni brezplačno, vendar ni podatka	10 km	avtobus, taksi	cca. 12,1 km	izpust, elektrika, voda, restavracija v hotelu
Parkirišče ob železniški postaji	8	še ni podatka	0,1 €/10 L	0,5 €/1 kWh	neposredna bližina	Celebus, taksi, KolesCe	cca. 3,5 km	izpust, elektrika, voda, shramba za kolesa

5 INTERVJU

5.1 Intervju z gospodom Miranom Gaberškom

Ali spremljate število avtodomarjev kot turistov v Celju?

Predstavniki oddelka za okolje in prostor ter komunalo na MOC je v intervjuju povedal, da ne spremljajo števila avtodomarjev kot turistov v Celju, vendar opažajo, da je avtodomarjev vedno več.

Ali ste na podlagi trendov v MOC sprejeli kakšne ukrepe?

Zaradi tega je v MOC poleg obstoječih treh postajališč za avtodome trenutno v zaključni fazi izgradnje še eno parkirišče za osem avtodomov na Ulici XIV. divizije ob Savinji, imenovano Park & Ride. Obstoječa postajališča so v Mestnem parku, Parkirni hiši Glazija ter na Celjski koči.

Kako so ta postajališča opremljena?

Opremljena so s popolno oskrbo, to je z vodo, elektriko in možnostjo izpusta fekalij.

Načrtujete kakšna postajališča v prihodnosti? Kje so predvidena?

Za razvoj avtodomarstva načrtujemo dodatno opremljanje obstoječih postajališč in še dodatna postajališča, vendar mikrolokacije še niso znane.

Kako občina Celje oglašuje postajališča za avtodome?

Na spletu in v revijah.

Kaj lahko občina ponudi avtodomarjem kot turistom?

Oskrbo na počivališčih, turistične znamenitosti, športne in kulinarične vsebine.

Kaj menite, da avtodomarje v Celju najbolj pritegne?

Menim, da avtodomarje najbolj pritegnejo zgodovina, naravne znamenitosti in kultura, morda tudi sejem, vendar natančnih podatkov nimamo, ker tega ne spremljamo.

Kakšne načrte imate za razvoj avtodomarstva v Celju?

Gradnja dodatnih postajališč za avtodome in dodatno opremljanje obstoječih.

Ali imate podatek, katere celjske prireditve obišče največ avtodomarjev (sejmi, športne prireditve, kulturni dogodki)?

Nimamo podatka, morda sejem.

Ali spremljate, iz katerih držav pride na celjske prireditve največ avtodomarjev?

Ne spremljamo.

5.2 Intervjuja z avtodomarjema

5.2.1 Intervju z Jožico Cigler

1. Kaj vam pomeni potovanje z avtodomom?

Druženje, svobodno gibanje, raziskovanje, ...

2. Kdaj in zakaj ste začeli potovati?

Potovati smo začeli leta 2008, ko smo kupili avtodom. Prej smo imeli prikolico. Avtodom nam je veliko bolj všeč, saj smo z njim mobilni.

3. Kako ste potovali na začetku in kako sedaj?

Na začetku smo bili vključeni v klub Caravaning. Skupaj nas je potovalo celo do 30 avtodomov. S temi potovanji so povezani nepozabni spomini. Prijetno doživetje je bilo v Apatinu v Srbiji, kjer so nas sprejeli na glavnem mestnem trgu in smo bili vsi vabljeni na sprejem k županu. Na Zlatiboru so nam za parkiranje namenili travnik in celo priskrbeli elektriko, sedaj pa že imajo kamp. Skupaj smo potovali tudi v Moldavijo in Ukrajino, kjer postajališč še nimajo, vendar smo bili povsod dobrodošli. Sedaj potujem večinoma s partnerjem, včasih se nama pridružijo prijatelji.

4. V katerih državah, ki ste jih obiskali, so najbolj urejena postajališča? Kakšne so cene?

Najbolj urejena so v Italiji, Nemčiji, Avstriji, Franciji in na Nizozemskem. Na PZA odvažajo nepravilno parkirane avtomobile. Imajo vso potrebno infrastrukturo (elektriko, vodo, sanitarno postajo, včasih celo kopalnico, ...). Cene so ugodne, v povprečju od 5 do 15 evrov.

5. Kje je postajališč zelo malo?

Zelo malo postajališč je na Hrvaškem, tam imajo tudi strogo prepoved parkiranja izven parkov, kazni so zelo visoke, vendar se tudi tam situacija počasi spreminja.

6. Kje se nahajajo postajališča za avtodome?

Zelo pogosto na kmetijah (npr. Francija), v parkih, ob jezerih, na obrobju mest, ...

7. Koliko časa preživite na posameznem postajališču za avtodome?

Če smo na potovanju, večinoma le en dan.

8. Kje imate avtodom parkiran pozimi?

Parkiranega imamo pri prijateljih v bližini Ptuja.

9. Kako se vam zdijo urejena postajališča za avtodome v Celju?

Moram reči, da se pristojni v Mestni občini Celje zelo trudijo. Postajališča imajo zelo ugodne cene in so zelo lepo urejena. Slišala sem, da načrtujejo tudi nova.

5.2.2 *Intervju z Matejem Kolarjem*

1. Kaj vam pomeni potovanje z avtodomom?

Potovanje z avtodomom mi pomeni svobodo (časovna neodvisnost, nevezanost na lokacijo, dinamičen dopust, avanturizem).

2. Kdaj in zakaj ste začeli potovati?

Potovati sem začel leta 2002. Takrat smo preizkusili nov način preživljanja dopusta. Avtodom sem si imel možnost sposoditi v podjetju, v katerem sem bil zaposlen. Že po prvem potovanju smo bili navdušeni.

3. Kako ste potovali na začetku in kako sedaj?

Prvič smo potovali s širšo družino. Danes potujemo pretežno sami, včasih pa tudi s širšo družino.

4. V katerih državah, ki ste jih obiskali, so najbolj urejena postajališča? Kakšne so cene?

Najbolj urejena postajališča so bila v Franciji in Italiji (nekatera so brezplačna, sicer so cene do 20 evrov). Najdražje postajališče smo plačali v Sieni, in sicer 30 evrov. Postajališče je imelo celotno oskrbo (pitno vodo, izpust fekalij in elektriko), imeli smo tudi možnost uporabe tušev in stranišč.

5. Kje je postajališč zelo malo?

V Veliki Britaniji, na Hrvaškem in v Švici.

6. Kje se nahajajo postajališča za avtodome?

Nahajajo se na različnih točkah (v mestih, na obrobju mesta, ...). Praviloma so na točki, od koder je enostavno priti do centra mesta oziroma do znamenitosti.

7. Koliko časa preživite na posameznem postajališču za avtodome?

Če si ogledujemo mesto, dva dni, drugače en dan.

8. Kje imate avtodom parkiran pozimi?

Avtodom imamo pozimi pod nadstreškom.

9. Kako se vam zdijo urejena postajališča za avtodome v Celju?

Postajališča v Celju lahko ocenim kot slaba (Celjska koč, Parkirna hiša Glazija), lepa (Mestni park) in odlična (Park & Ride, novo postajališče ob železniški postaji). V Mestnem parku in na postajališču ob železniški postaji je boljše infrastruktura kot na ostalih postajališčih, imajo pa tudi boljše naprave za oskrbovanje (električni stebrički, izpust vode, izpust fekalij).

6 IZVEDBA IN ANALIZA ANKETE

Na podlagi pregledov obstoječih postajališč za avtodome v Mestni občini Celje in na podlagi intervjujev sem želela anketirati avtodomarje, ki so prišli v Celje kot turisti. Kot so omenili že nekateri lastniki postajališč za avtodome, je pozimi v Celju mrtva sezona za avtodomarski turizem. To sem izkusila tudi sama, saj sem pozimi večkrat obiskala vsa tri postajališča v Mestni občini Celje, a nisem imela priložnosti videti niti enega avtodomarja.

Nekaj avtodomov sem videla parkiranih na parkirnem mestu pri stavbah Celjskega sejma d. d. V januarju jih je bilo približno deset, predvidevala sem, da se pripravljajo na sejem Agritech, sejem kmetijske in gozdarske mehanizacije, saj so bili tam parkirani dober teden pred začetkom sejma. Prav tako sem več avtodomov videla parkiranih na istem mestu konec februarja, po moji oceni jih je bilo okoli dvajset. Predvidevam, da je šlo za priprave na bližajoči se sejem, ki združuje sedem sejmov: Flora, Poroka, Altermed, ApiSlovenija, Kulinart (festival hrane in pijače), Festival kave Slovenija in Svet ribolova.

V obeh primerih sem poskušala priti do lastnikov avtodomov, da bi jih anketirala, vendar v svojih vozilih niso bili prisotni, tako da anket nisem mogla izvesti. Prav tako me je zanimalo, ali avtodomarji ob koncu dneva odidejo na bližnja postajališča. Zvečer sem se odpravila pogledat, vendar jih tam ni bilo.

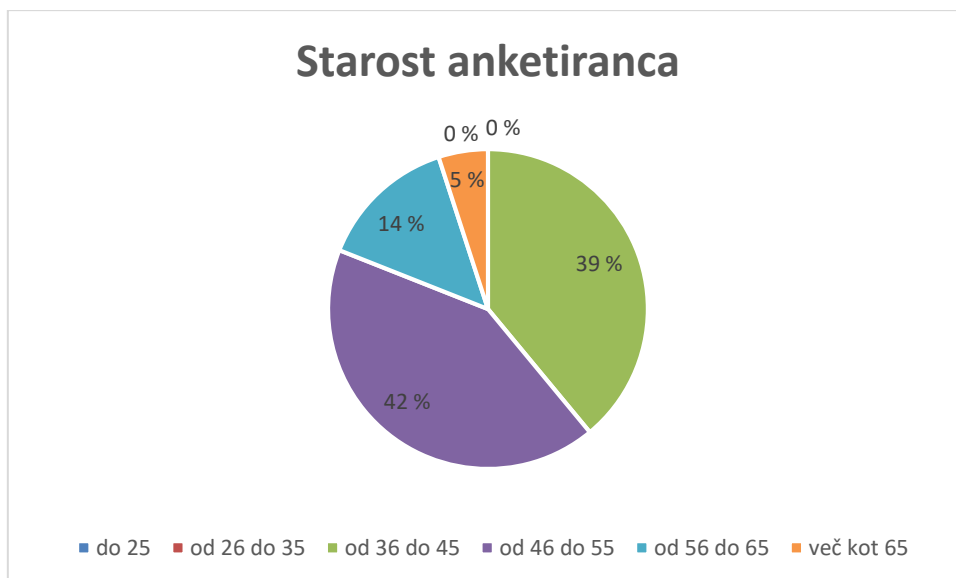
Na parkirišču Celjskega sejma d. d. so bili parkirani pretežno avtodomi iz drugih slovenskih krajev, eden je bil italijanski, dva pa avstrijska.

Raziskovalni nalogi sem priložila anketo za avtodomarje v slovenskem in angleškem jeziku, ki je zaradi zgoraj navedenih dejstev nisem izvedla.

4.1 Analiza ankete med uporabniki avtodomov iz MOC

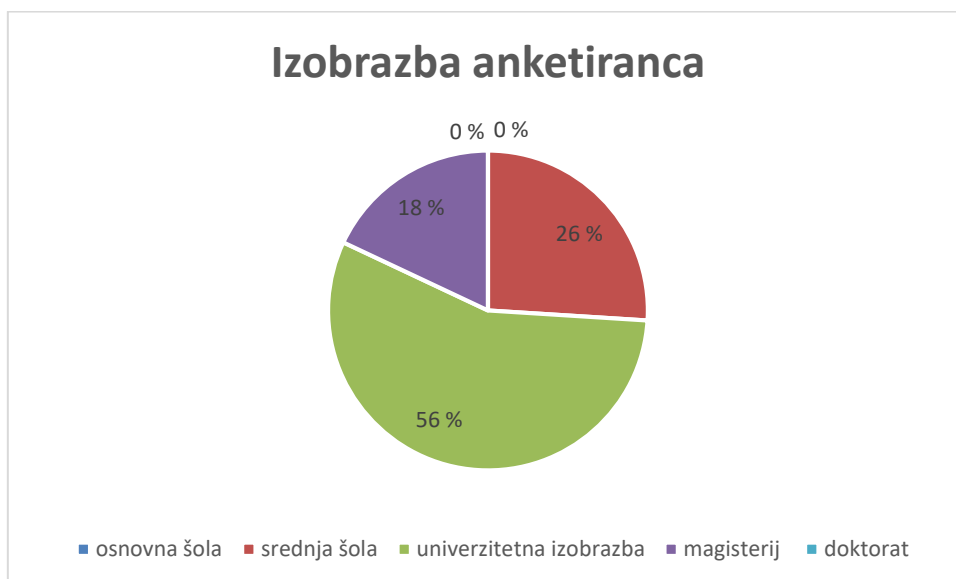
Kljub vsemu me je zanimalo, kakšne so izkušnje avtodomarjev in kakšen je njihov način potovanja, zato sem pripravila še eno anketo, ki je bila namenjena domačim avtodomarjem. Anketa je priložena raziskovalni nalogi.

Na elektronsko posredovano anketo mi je odgovorilo 62 uporabnikov avtodomov. Zbrani odgovori so v nadaljevanju predstavljeni v grafih. Poleg grafov je zapisan tudi komentar.

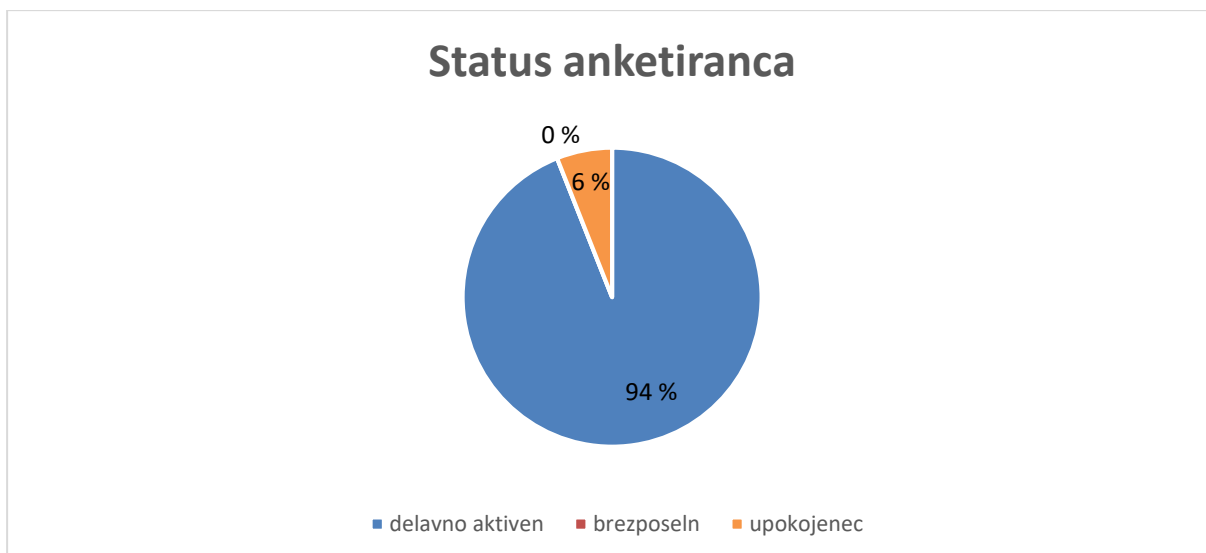
Graf 2: Starost anketiranca

Iz Grafa 2 je razvidno, da je 42 % anketirancev starih od 46 do 55 let, 39 % je starih od 36 do 45 let, 14 % je starih od 56 do 65 let, 5 % anketirancev pa je starih več kot 65 let.

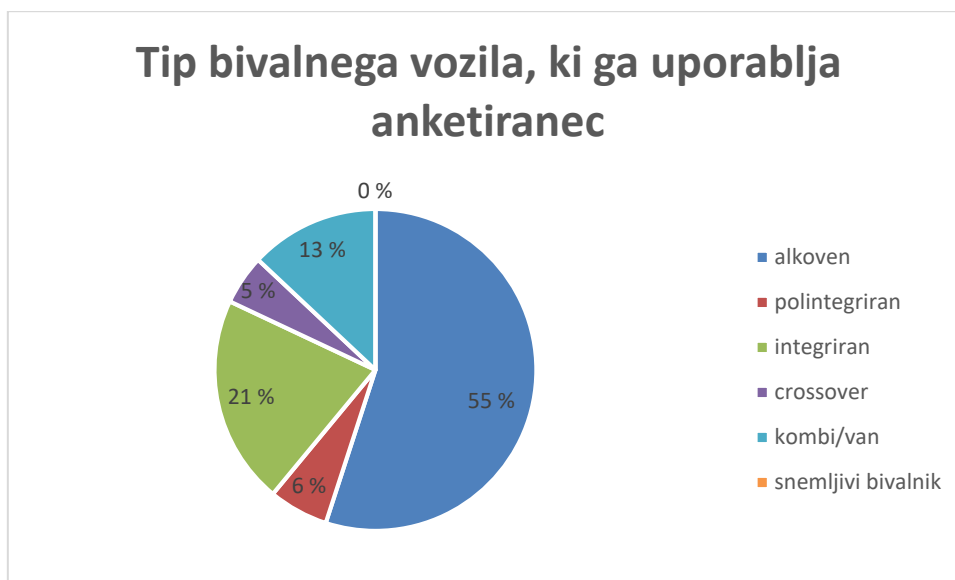
Graf 3: Izobrazba anketiranca

Iz Grafa 3 lahko razberemo, da ima večina anketirancev, 56 %, univerzitetno izobrazbo, 26 % ima končano srednjo šolo, 18 % pa ima narejen magisterij. V anketi niso sodelovali anketiranci s končano osnovno šolo ali doktoratom.

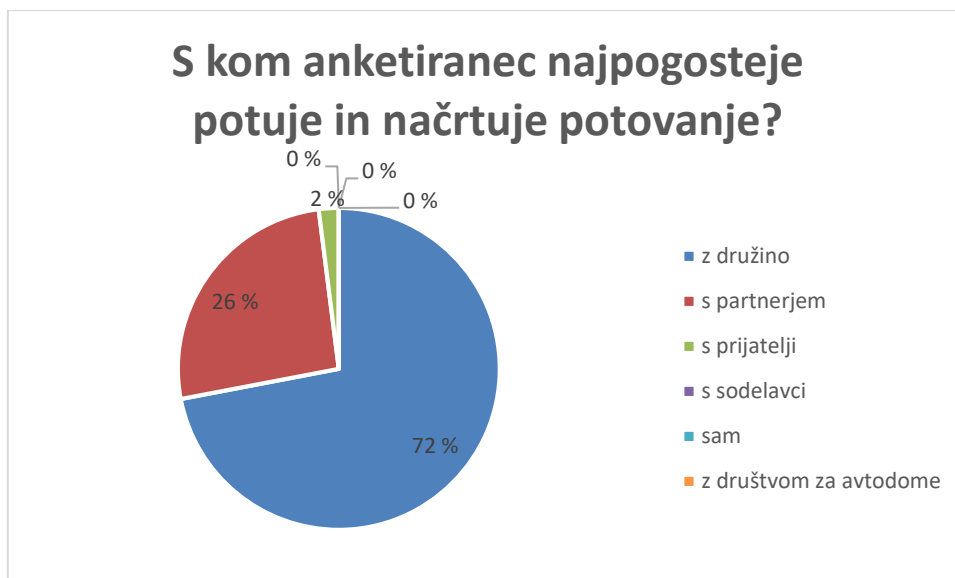
Graf 4: Status anketiranca

Večina anketirancev (94 %) je delavno aktivnih, 6 % je upokojenih.

Graf 5: Tip bivalnega vozila, ki ga uporablja anketiranec

Največ anketirancev ima tip avtodoma alkoven, to je 55 %, 21 % ima integriran tip bivalnega vozila, 13 % ima kombi/van, malo manj jih ima polintegriran tip vozila, 6 %, najmanj pa jih ima crossover, 5 %.

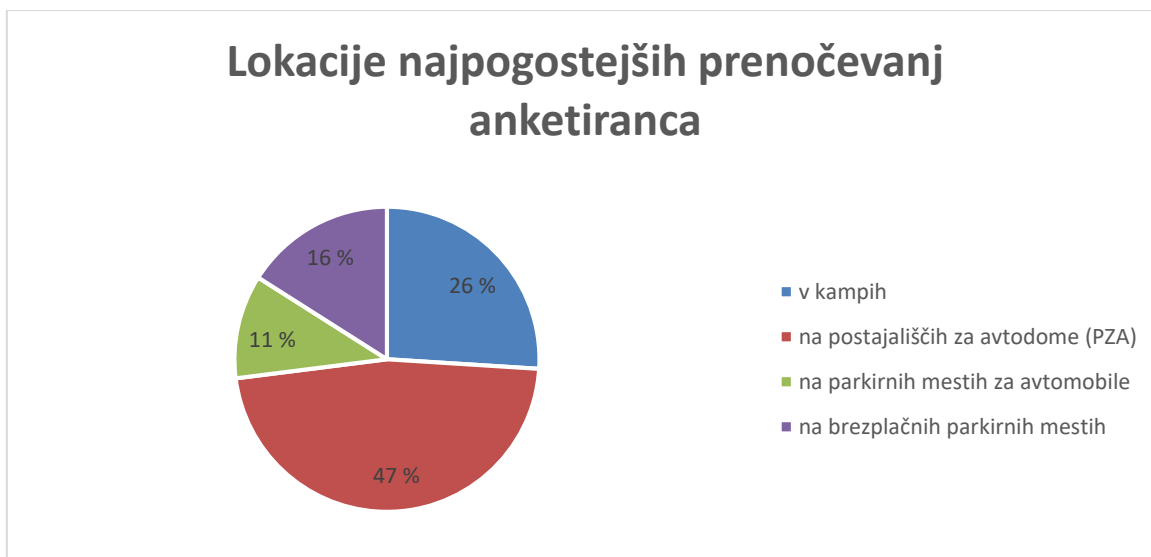
Graf 6: S kom anketiranelec najpogosteje potuje in načrtuje potovanje?

Iz Grafa 6 je razvidno, da 72 % anketirancev potuje z družino, 26 % anketirancev potuje s partnerjem, nekaj pa jih potuje tudi s prijatelji (2 %).

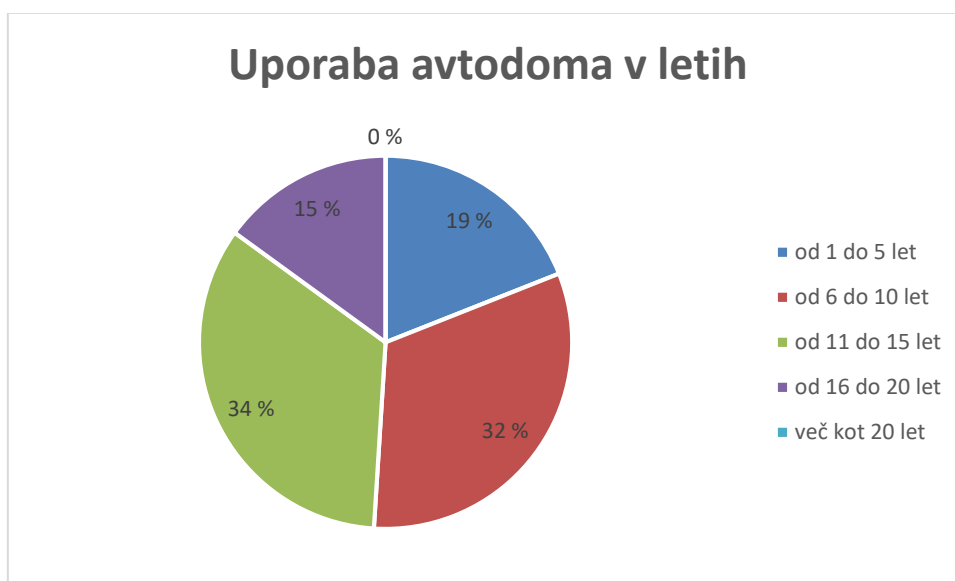
Graf 7: Katere države so najpogosteje cilj potovanja anketiranca?

Anketiranci najpogosteje obiskujejo države Južne Evrope. Ker je bilo možnih več odgovorov, se številke ne ujemajo s številom anketirancev, je pa razvidno, da najpogosteje potujejo v države Južne in Jugovzhodne Evrope, nato sledijo države Srednje Evrope. Iz grafa lahko razberemo, da najmanj anketirancev zahaja v države Vzhodne Evrope.

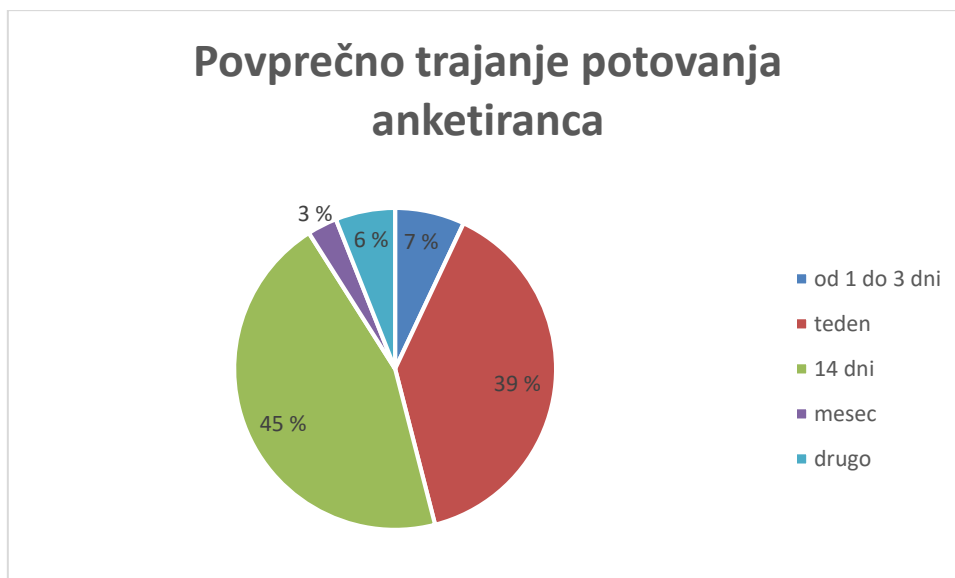
Graf 8: Lokacije najpogostejših prenočevanj anketiranca

Iz Grafa 8 lahko razberemo, da največ anketirancev prenočuje na postajališčih za avtodome (PZA), na drugem mestu so kampi, sledijo brezplačna parkirna mesta. Najmanj anketirancev prenočuje na parkirnih mestih za avtomobile.

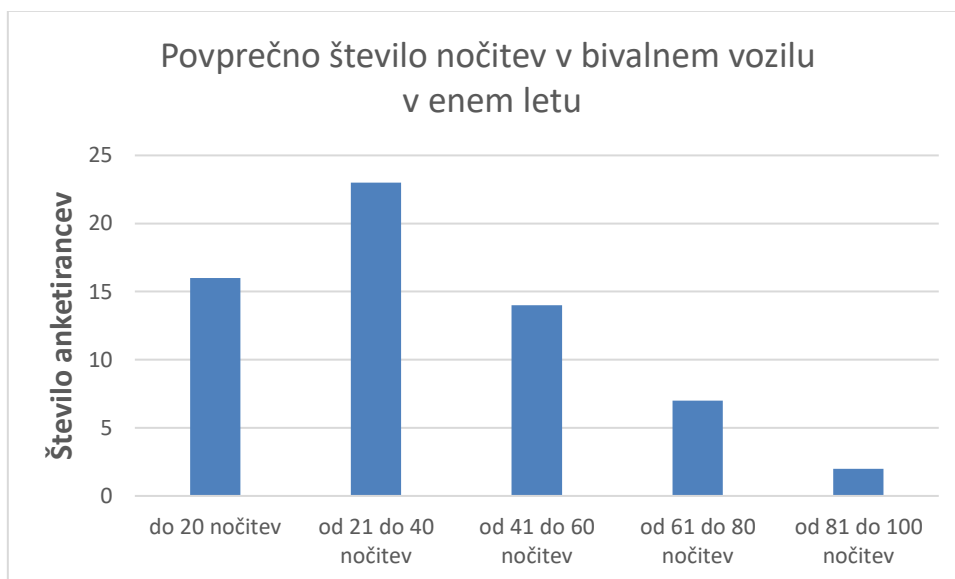
Graf 9: Uporaba avtodoma v letih

Vsi anketiranci potujejo z avtomodom že več let. Na Grafu 9 je prikazano, da jih največ, 34 %, potuje z avtomodom 11–15 let, 15 % jih potuje že kar 16–20 let, 32 % pa jih potuje 6–10 let. Anketirancev, ki potujejo 1–5 let, je 19 %.

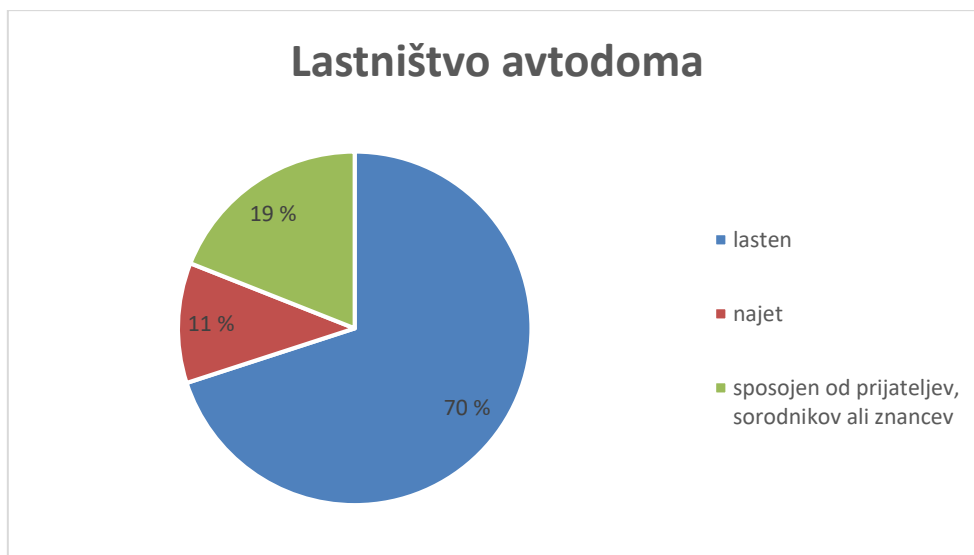
Graf 10: Povprečno trajanje potovanja anketiranca

Graf 10 kaže, da večina anketirancev (45 %) v povprečju potuje 14 dni, 39 % jih v povprečju potuje teden dni, manjšina anketirancev (3 %) v povprečju potuje 1 mesec. 7 % jih potuje tudi 1–3 dni.

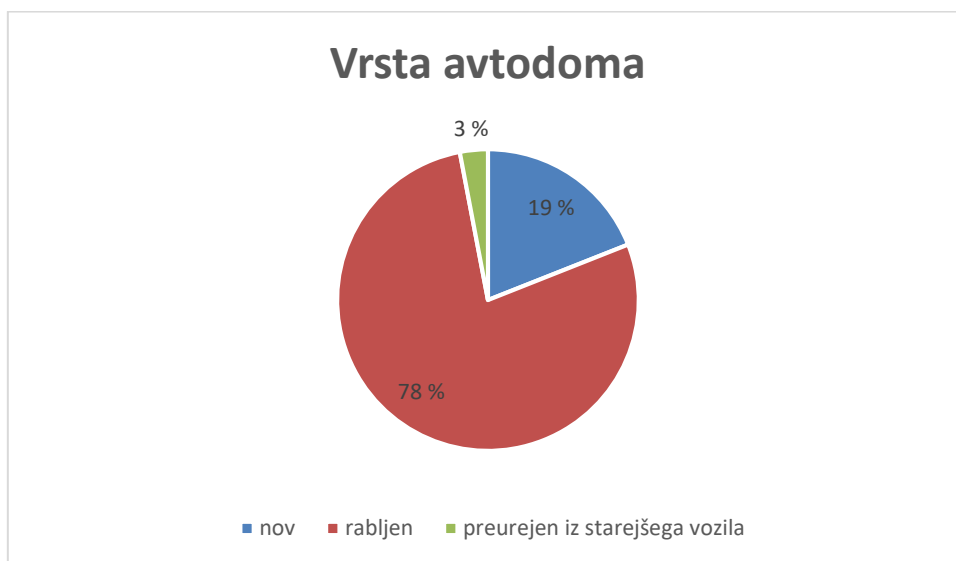
Graf 11: Povprečno število nočitev v bivalnem vozilu v enem letu

Iz Grafa 11 je razvidno, da največ anketirancev v avtodomu preživi 21–40 noči, tako je odgovorilo 23 anketirancev, 16 anketirancev prenoči v avtodomu povprečno do 20 noči. 14 anketirancev ima povprečno 41–60 nočitev letno, 7 anketirancev ima povprečno 61–80 nočitev letno, 2 anketiranca pa imata povprečno 81–100 nočitev.

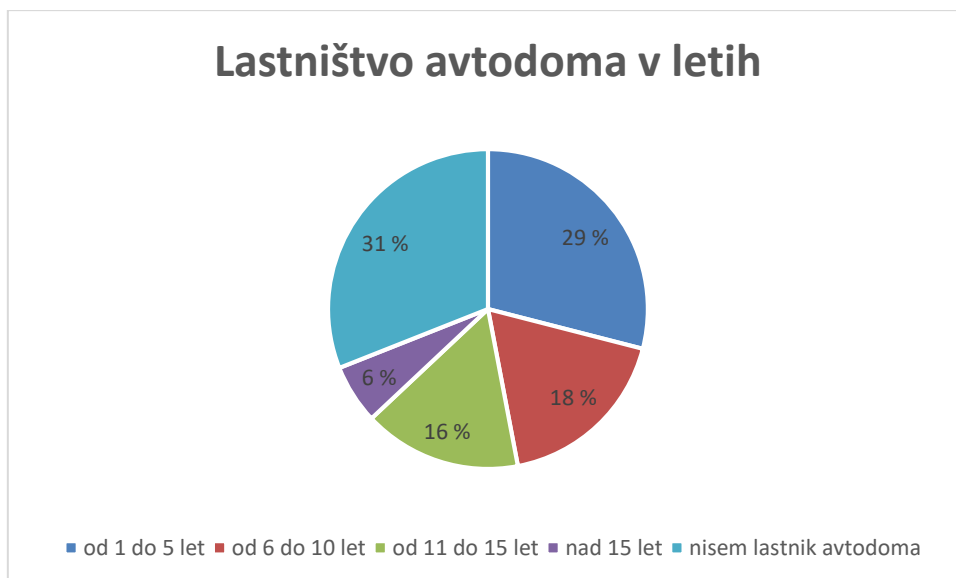
Graf 12: Lastništvo avtodoma

70 % anketirancev ima lasten avtodom, 19 % anketirancev potuje z avtodomom, sposojenim od sorodnikov, prijateljev ali znancev, 11 % anketirancev avtodom najame.

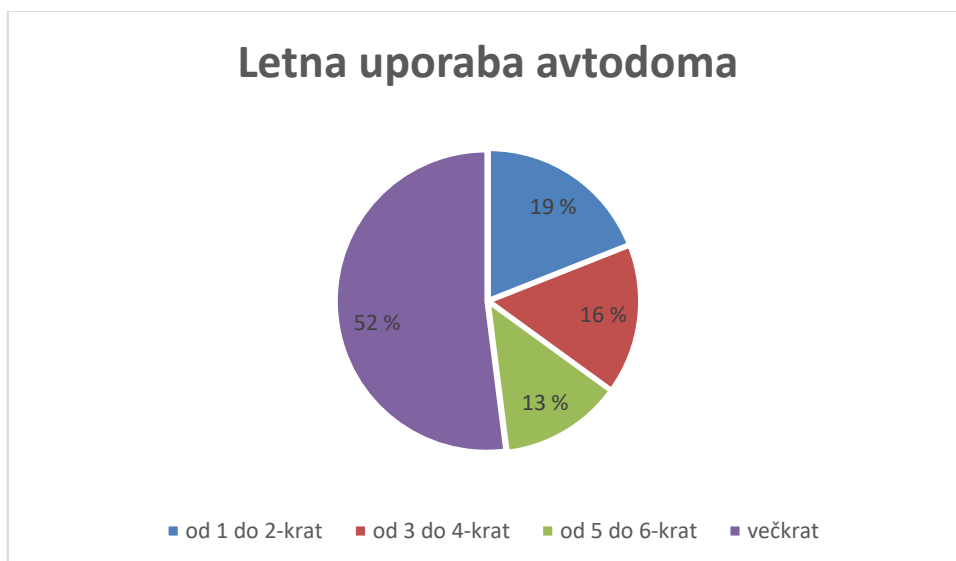
Graf 13: Vrsta avtodoma

Kot kaže Graf 13, je 78 % anketirancev kupilo rabljen avtodom, 19 % je kupilo nov avtodom, nekateri anketiranci (3 %) pa so avtodom sami preuredili iz starejšega vozila.

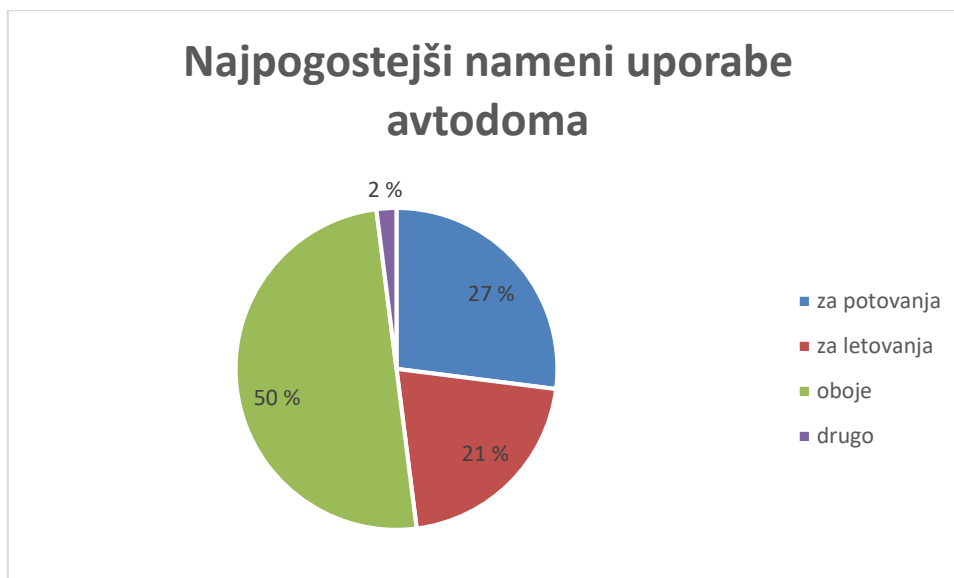
Graf 14: Lastništvo avtodoma v letih

Graf 14 prikazuje podatke o letih lastništva avtomobila. 29 % anketirancev ima avtomobil 1–5 let, 18 % ima avtomobil 6–10 let, 16 % ga ima 11–15 let, 6 % pa ima avtomobil že več kot 15 let. 31 % anketirancev nima lastnega avtomobila.

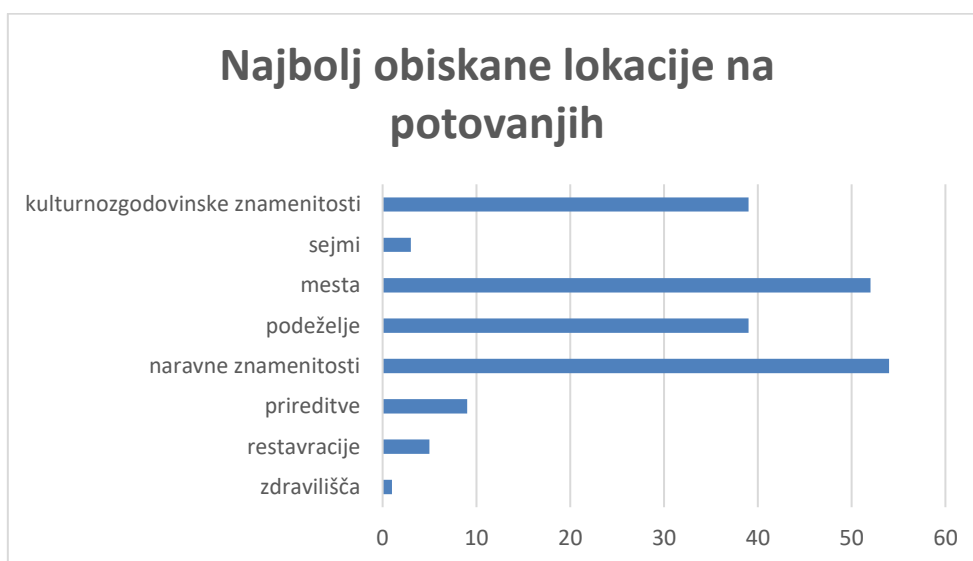
Graf 15: Letna uporaba avtodoma

52 % anketirancev avtomobil uporablja več kot 6-krat letno. 13 % uporablja avtomobil od 5 do 6-krat letno. 16 % vseh anketirancev uporablja avtomobil od 3 do 4-krat letno, 19 % anketirancev pa avtomobil uporablja le do 2-krat letno.

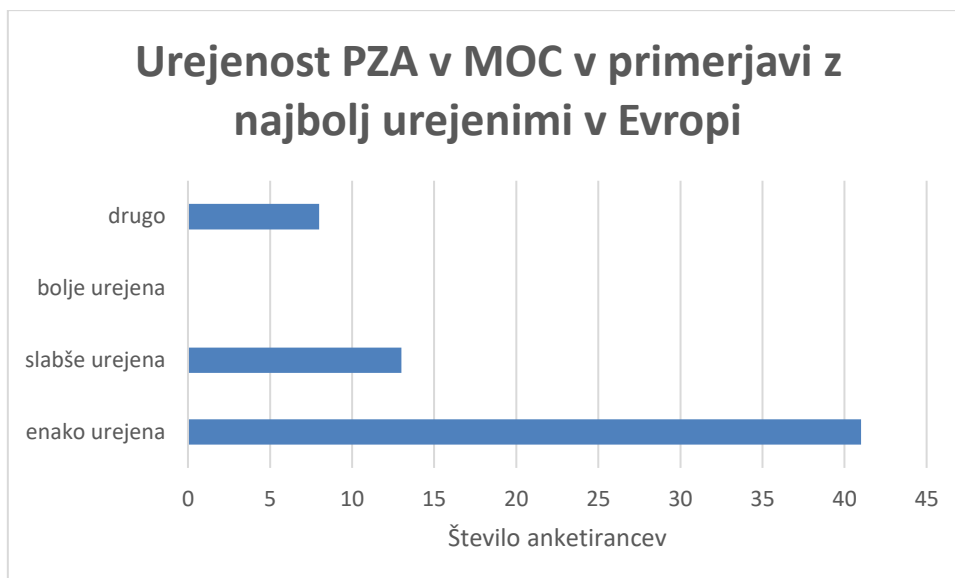
Graf 16: Najpogostejši nameni uporabe avtodoma

Graf 16 kaže, da polovica anketirancev avtodom uporablja za potovanja in letovanja, 27 % anketirancev avtodom uporablja samo za potovanja, 21 % anketirancev avtodom uporablja samo za letovanja (zimske in poletne počitnice, zdravilišča). 2 % anketirancev avtodom uporablja za ogled športnih prireditev (kolesarske tekme).

Graf 17: Najbolj obiskane lokacije na potovanjih

Iz Grafa 17 je razvidno (možnih je bilo več odgovorov), da anketirance na potovanjih najbolj zanimajo naravne znamenitosti, obiski zanimivih mest, kulturnozgodovinske znamenitosti in podeželje. Iz grafa je razvidno, da se zelo malo anketirancev z avtodomom odpravlja na sejme, ogled prireditev in prav tako redko obiščejo restavracije. Najmanj anketirancev se odpravi v zdravilišča.

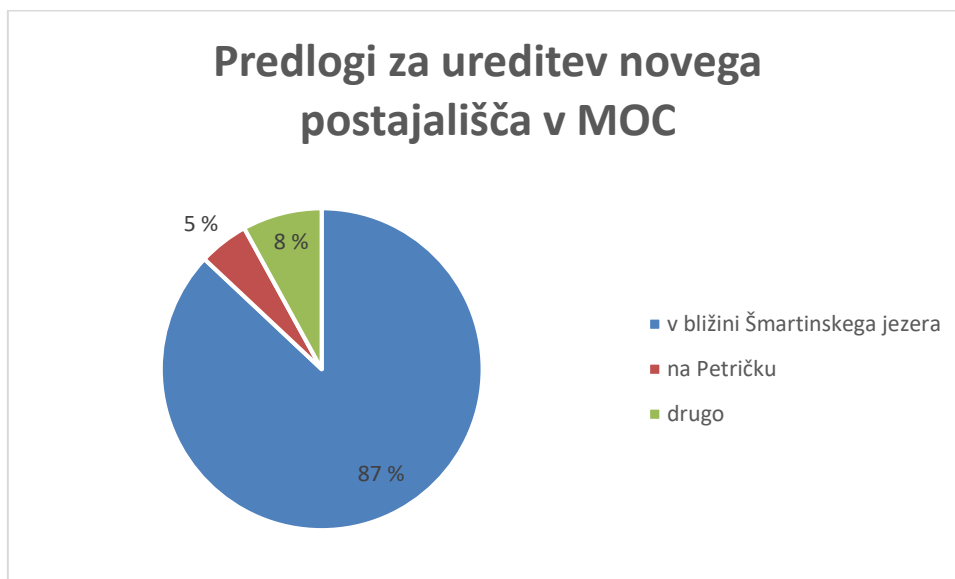
Graf 18: Urejenost PZA v MOC v primerjavi z najbolj urejenimi v Evropi

Graf 18 kaže, da 41 anketirancev meni, da so postajališča v MOC enako urejena v primerjavi z najbolj urejenimi v Evropi. 13 jih meni, da so postajališča v MOC slabše urejena v primerjavi z najbolj urejenimi v Evropi. 8 anketirancev pa postajališč v MOC sploh ne pozna.

Graf 19: Z avtomodom prevoženi kilometri na leto

Največ, to je 19 anketirancev, z avtomodom prevozi 10.000 km na leto. Po 8 anketirancev prevozi 15.000 in 5.000 km, 5 anketirancev prevozi 3.000 km. 4 anketiranci prevozijo 6.000 km, 3 anketiranci prevozijo 8.000 km, po 2 anketiranca pa povprečno prevozita 12.000, 1.500, 2.000 oziroma 7.000 km. Posamezni anketiranci so odgovorili, da prevozijo 17.000, 100, 800, 2.500, 6.500, 9.000 ali 20.000 km na leto.

Graf 20: Predlogi za ureditev novega postajališča v MOC

Na Grafu 20 so prikazani predlogi anketirancev za ureditev novega postajališča v MOC. 87 % anketirancev predlaga ureditev novega postajališča v MOC v bližini Šmartinskega jezera, 9 % jih predlaga postajališče na Petričku, 17 % pa jih predlaga drugo lokacijo, od tega eden predlaga postajališče pri čolnarni Špica, eden na obrobju mesta, ostali pa predlogov niso zapisali.

4.2 Ugotovitve ankete med uporabniki avtodomov

Iz rezultatov ankete je razvidno, da je povprečna starost anketiranih avtodomarjev od 36 do 55 let, imajo univerzitetno izobrazbo in so delavno aktivni. Večina vozi lasten avtodom, ki je bil kupljen rabljen, tipa alkoven. Največ jih ima avtodom v lasti že do 5 let, približno 31 %. Večina anketiranih ima lasten avtodom (70 %) in največ anketirancev z njim potuje od 11 do 15 let. Avtodom letno uporabljajo več kot šestkrat, predvsem za potovanja in letovanja med počitnicami. Najpogosteje načrtujejo potovanje z avtodomom z družino ali s partnerjem, njihovo potovanje v povprečju traja štirinajst dni. Večinoma prenočujejo na postajališčih za avtodome (76 %), in sicer od 21 do 40 dni na leto. Število kilometrov, ki jih letno prevozijo, se giblje okoli 10.000. Cilj potovanja so države celotne Evrope (Severne, Južne, Zahodne, Srednje in Jugovzhodne), še najmanj jih odide v Vzhodno Evropo. Na potovanjih jih najbolj pritegnejo naravne znamenitosti, mesta in kulturnozgodovinske znamenitosti ter podeželje. Obstoječa postajališča v Mestni občini Celje se jim v veliki večini zdijo enako urejena v primerjavi z najbolj urejenimi v Evropi, kot so na primer v Franciji, Italiji, Avstriji in drugod. Predlagali so ureditev novih postajališč v Mestni občini Celje, in sicer v bližini Šmartinskega jezera (87 %), na Petričku (5 %), pri čolnarni Špica in na obrobju mesta (8 %).

7 PREDLOGI UREDITVE NOVIH POSTAJALIŠČ V MESTNI OBČINI CELJE

7.1 Ureditev novega postajališča ob Šmartinskem jezeru

Lokacij za ureditev novega postajališča za avtodome ob Šmartinskem jezeru je več. Ena je na parkirišču ob samem jezeru.

Slika 37: Parkirišče ob Šmartinskem jezeru⁶⁹

Druga lokacija bi lahko bila blizu sanitarnih objektov gostilne Brkati som in športnih igrišč (igrišče za otroke, skakalnice za skoke v vodo, ...).

Slika 38: Sanitarni objekt ob Šmartinskem jezeru⁷⁰

⁶⁹ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁷⁰ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Slika 39: Otroško igrišče ob Šmartinskem jezeru⁷¹

Slika 40: Gostilna Brkati som ob Šmartinskem jezeru⁷²

⁷¹ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁷² Avtorica fotografije: Urška Kolar.

7.2 Ureditev novega postajališča na Petričku

Območje Petrička je neurejeno. Gostinski objekt je skoraj v celoti porušen in na opozorilni tabli je napis, da sta zemljišče in stavba v zasebni lasti, da je dostop prepovedan in da je lahko dostop zaradi dotrajanosti objekta smrtno nevaren. Ko sem na Mestni občini Celje vprašala, kakšna je namembnost prostora, so mi povedali, da imajo na Petričku namen graditi športne površine. Pogoje gradnje podajajo Prostorski ureditveni pogoji za širše območje Miklavškega hriba in za širše območje Starega celjskega gradu (proj. št. 007/91 RC Planiranje Celje, Ur. list RS, št. 31/91, 99/01, 46/07 in proj. št. 374/09 LAMAL d. o. o., Ur. list RS, št. 31/10, 12/13, 24/18 in 34/18).

Glede možnih ureditev na športnorekreacijskem območju na Petričku prva alineja 4. člena določa:

»Obstoječa izletniška in celjska športnorekreacijska točka ter primeren prostor za rekreacijo v naravnem okolju se ustrezno uredi in komunalno opremi, degradirana območja pa sanirajo. Nujno se uredi varna cestna in peš povezava s Celjem, tako za okoliške prebivalce kot obiskovalce. Na območju se ohranijo vsi športni objekti in naprave ter gostinsko-turistična dejavnost, ki se lahko tudi širijo po predhodni cestnokomunalni sanaciji območja. Za umestitev druge dejavnosti, ki ni rekreacijska, gostinska ali njima dopolnilna, je treba za celotno območje izdelati OPPN. Dolgoročno se namembnost območja ohranja.« (vir: MOC)

Menim, da bi bilo glede na prostorski načrt mogoče urediti tudi postajališče za avtodome.

Slika 41: Pogled na Celje in opozorilna tabla na Petričku⁷³

Slika 42: Podrto poslopje na Petričku⁷⁴

⁷³ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁷⁴ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

1. USMERITVE DOLGOROČNEGA PLANA ZA OBDOBJE 1986 - 2000 IN OPREDELITVE SREDNJOČRNEGA DRUŽBENEGA PLANA ZA OBDOBJE 1986 - 1990 SPREMENJEN IN DOPOLNJEN 2009

I.	Prvo območje kmetijskih zemljišč
II.	Drugo območje kmetijskih zemljišč
	Lesno proizvodni gozd
	Gozd s posebnim pomenom
	Varovalni gozd
	Stavbna zemljišča
	Površine za stanovanjsko gradnjo in spremljajoče dejavnosti
	Predvideno stavbno zemljišče, pogoj izdelava OPPN
	Območje zidanic

UREDITVENA OBMOČJA NASELJU

- Meja območja prostorskega izvedbenega akta - prostorsko ureditveni pogoji (PUP)

2. PROSTORSKI UREDITVENI POGOJI

- Ožje, fizično območje sakralnega objekta - gradbeni posegi omejeni, obvezna izdelava PIN (OPPN)
- Širše vizuelno območje sakralnega objekta - posegi samo pod posebnimi pogoji Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine
- R** Območje športno rekreacijskih objektov in naprav GRIČEK

- P** Območje plaz
- S** Območje sakralnega spomenika na Miklavškem hribu
- K** Območje opuščene kamnoloma Polule

- /a** — Samo dopolnilna gradnja kot prizidave, nadzidave, adaptacije in rekonstrukcije obstoječih, z dovoljenjem zgrajenih objektov
- Gradnja novih stanovanjskih ali stanovanjsko poslovnih objektov na mestu dotrajanih a z dovoljenjem zgrajenih stanovanjskih objektov, z obveznim predhodnim strokovnim mnenjem pristojnega občinskega oddelka
- Gradnja javnih športno rekreacijskih objektov in naprav po predhodnem strokovnem mnenju
- Sprememba namembnosti obstoječih objektov v stanovanjske, za obrtne in druge dejavnosti le ob upoštevanju veljavnih normalov za varstvo pred hrupom (III. stopnja) in drugimi škodljivimi emisijami
- /b** — Samo dopolnilna gradnja kot prizidave, nadzidave, adaptacije in rekonstrukcije obstoječih, z dovoljenjem zgrajenih objektov
- Gradnja novih stanovanjskih ali stanovanjsko poslovnih objektov na mestu dotrajanih a z dovoljenjem zgrajenih stanovanjskih objektov, z obveznim predhodnim strokovnim mnenjem pristojnega občinskega oddelka
- /c** — Samo dopolnilna gradnja kot prizidave, nadzidave, adaptacije in rekonstrukcije obstoječih, z dovoljenjem zgrajenih objektov
- Gradnja novih stanovanjskih ali stanovanjsko poslovnih objektov na mestu dotrajanih a z dovoljenjem zgrajenih stanovanjskih objektov, z obveznim predhodnim strokovnim mnenjem pristojnega občinskega oddelka
- Sprememba namembnosti obstoječih objektov v stanovanjske, za obrtne in druge dejavnosti le ob upoštevanju veljavnih normalov za varstvo pred hrupom (III. stopnja - 45 do 55 dB(A)) in drugimi škodljivimi emisijami
- /d** — V skladu s posebnimi strokovnimi podlagami in dovoljenjem Zavoda za kulturno dediščino in Zavoda za varstvo narave, se dovolj rekonstrukcija obstoječih objektov, investicijska vzdrževalna dela in rujna adaptacija
- Pri nadaljnih posegih v prostor obvezna izdelava ureditvenega načrta

POSEBNI POGOJI

- Poprejšnji pogoji Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine
- Poprejšnji pogoji Zavoda za gozdove
- Omejen poseg v prostor zaradi koroja energetske in komunalne infrastrukture elektrika, vodovod

Slika 43: Prostorski načrt Petrička⁷⁵

Menim, da kampiranje v gozdu ponuja odlično priložnost povezovanja z naravo in omogoča dodatne dejavnosti za obiskovalce, željnih pustolovščin.

⁷⁵ Vir slike: MOC, Oddelek za okolje in prostor ter komunalo.

7.3 Ureditev novega postajališča pri Špici

Postajališče za avtodome pri restavraciji Špica bi lahko bilo urejeno na obstoječem parkirišču. Po besedah zaposlenih tu pogosto parkirajo avtodomarji, sploh ko so ob Savinji razna športna tekmovanja. Parkirišče se nahaja blizu fitnesa na prostem in restavracije Špica, je brezplačno.

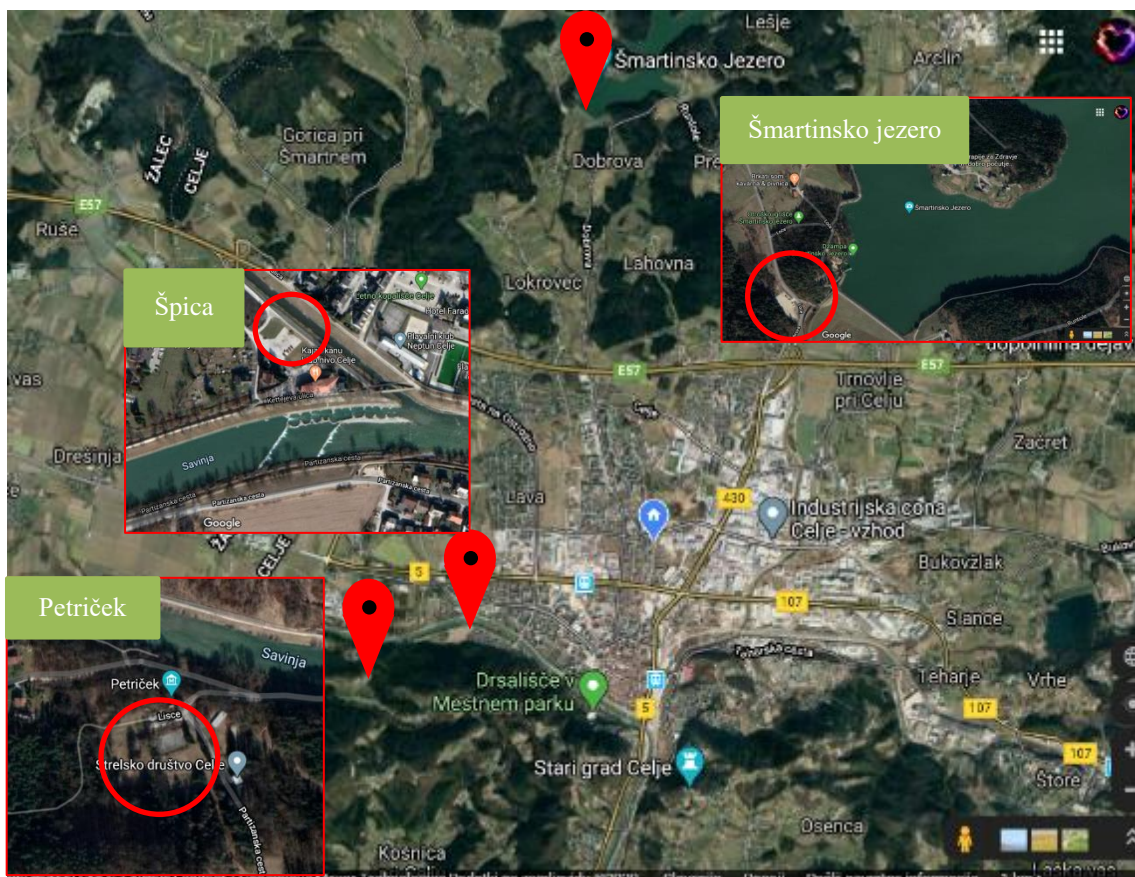
Slika 44: Parkirišče pri Špici⁷⁶

Slika 45: Restavracija in Kajak kanu klub pri Špici⁷⁷

⁷⁶ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁷⁷ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

Slika 46: Fitnes pri Špici⁷⁸Slika 47: Lokacije novih predlaganih postajališč⁷⁹

⁷⁸ Avtorica fotografije: Urška Kolar.

⁷⁹ Vir podlage in slik: Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/>; dostop: 5. 3. 2020; lokacije postajališč: Urška Kolar, 5. 3. 2020.

7.4 Prednosti in slabosti predlaganih postajališč

Preglednica 2: Prednosti in slabosti predlaganih postajališč

Lokacija	Prednosti	Slabosti
Šmartinsko jezero	<ul style="list-style-type: none"> rekreativne površine (golf, pohodništvo, smučanje na vodi, skakalnica, zorbing, čolnarjenje, igrala) mir ribiški turizem sanitarni objekt smetnjaki 	<ul style="list-style-type: none"> ni veliko kulinarične ponudbe ni trgovin ni povezave z javnim prometom osamljen položaj
Petriček	<ul style="list-style-type: none"> trim steza (zapuščena), pohodne poti gorsko kolesarjenje mir bližina mesta 	<ul style="list-style-type: none"> neurejena infrastruktura otežen dostop (zelo slabo vzdrževana in ozka cesta) ni kulinarične ponudbe ni trgovin ni povezave z javnim prometom
Špica	<ul style="list-style-type: none"> bližina trgovine bližina mesta kulinarična ponudba rekreativne površine (kajak/kanu, pohodništvo, fitnes, igrala, bazen) 	<ul style="list-style-type: none"> hrup veliko ljudi otežen dostop za avtodome (ozka cesta)

8 RAZPRAVA IN ZAKLJUČEK

Avtodom je hiša na kolesih, ki ima vse lastnosti bivalnega prostora na le nekaj kvadratnih metrih, hkrati pa se ta bivalni prostor lahko pomika iz kraja v kraj. Popotnikom z avtodomi ali avtodomarjem pravijo tudi sodobni nomadi. Potovanja z avtodomi so prav zaradi velike mobilnosti, svobode, pristnejšega stika z naravo in druženja vedno bolj priljubljen način preživljanja prostega časa v svetu in v zadnjem času tudi pri nas.

Pomemben dejavnik razvoja avtodomarskega turizma je ustrezna infrastruktura. Ne glede na to, ali je avtodom lastniški ali najemniški, je potrebna oskrba na poti: električni priključek, sveža voda, izpust fekalij ... V državah, kjer je tak turizem zelo razvit, so zato začeli urejati posebna postajališča za avtodome (PZA). Prvo postajališče so pri nas uredili leta 1989, od leta 2014 pa poteka uspešen projekt vzpostavitve mreže postajališč za avtodome. Danes imamo že 165 postajališč in parkirišč za avtodome v 87 občinah, kjer se le-ti lahko oskrbijo. To je zelo pomembno, saj je pri nas kampiranje na javnem kraju ali na zasebnem zemljišču brez soglasja lastnika prekršek, na urejenih parkiriščih pa je dovoljena le začasna ustavitev avtodoma med potovanjem.

Kot navdušeno avtodomarko me je zanimalo število registriranih avtodomov v MOC, kako se njihovo število spreminja, želela sem primerjalno analizirati postajališča za avtodome (PZA) v občini in predlagati nova, izvesti anketo med domačimi uporabniki avtodomov in ugotoviti, kam, zakaj in s kom najpogosteje potujejo. S pomočjo intervjujev z lastniki postajališč za avtodome, avtodomarji in pristojnimi na MOC sem želela ugotoviti, ali bi lahko tudi razvoj avtodomarskega turizma prispeval k prepoznavnosti in razvoju turizma v MOC.

Hipoteza 1: V Mestni občini Celje število novo registriranih avtodomov vsako leto narašča.

Iz pregleda podatkov Ministrstva za infrastrukturo na portalu OPSI sem ugotovila, da v zadnjih dvajsetih letih število novo registriranih avtodomov po letih v MOC niha. Leta 1999 je bil registriran le en avtodom, dvajset let pozneje jih je bilo v enem letu registriranih 24. Število je naraščalo do leta 2008, ko je bilo v MOC v enem letu registriranih kar 48 avtodomov. Rahel padec registracij je opazen med leti 2008 in 2012, kar bi lahko bila posledica gospodarske krize. Po letu 2013 je število novo registriranih avtodomov v Sloveniji začelo strmo naraščati, v naši občini pa število stagnira. Ugotovila sem, da vsako leto registrirajo okrog 20 avtodomov. Primerjave, kako se je skupno število avtodomov po letih gibalo v MOC, nisem mogla narediti, saj objavljeni podatki v podatkovnih bazah o cestnih vozilih niso tako podrobno razčlenjeni, da bi lahko pridobila podatke o avtodomih. Na spletu sem zasledila, da jih je v Sloveniji že več kot pet tisoč.

Hipoteza 1: delno potrjena.

Hipoteza 2: V Mestni občini Celje popotniki z avtodomi v povprečju preživijo 1 dan.

V raziskovalni nalogi sem anketirala lastnike postajališč za avtodomarje. Povedali so mi, da pri njih avtodomarji preživijo v povprečju od 1 do 3 dni, v Avtokampu Celje tudi več dni. Postajališče za avtodomarje v Kopru, ki je bilo lansko leto ocenjeno kot najboljše v Sloveniji,

omogoča ustavljanje do treh dni. Anketiranci so povedali, da največkrat prenočujejo na postajališčih za avtodomarje (47 %), redkeje v kampih (27 %), na brezplačnih parkirnih mestih (15 %) ali na parkirnih mestih za avtomobile (15 %). Glede na moja opažanja so velike razlike med posameznimi državami. Hrvaška strogo kaznuje avtodomarje, ki se ustavijo na brezplačnih mestih, in ima zelo malo urejenih postajališč, zato morajo avtodomarji v kampe, ki pa so zelo dragi. Po naših izkušnjah je cena postajališč večinoma od 5 do 20 evrov, kar je bistveno manj kot v kampih. Od sosednjih držav sta prijaznejši Avstrija in Italija, ki dovoljujeta tudi nočitev na ulici ali parkirišču, zasebnem zemljišču in kampiranje na zasebnem zemljišču, seveda pa ne dovoljujeta kampiranja na ulici ali parkirišču. V Sloveniji je podobno. Velikokrat zasledimo, da so na parkiriščih znaki, ki prepovedujejo parkiranje avtodomov. V Celju včasih kakšen avtodomar prenoči pred nakupovalnim centrom Mercator, ostale trgovine imajo ponoči večinoma spuščene zapornice, ki preprečujejo parkiranje, ali visoke zapornice, ki preprečujejo dovoz avtodomom. V tujini sem večkrat zasledila, da so na parkiriščih pred trgovinami obešene opozorilne table z napisom, da je možno parkirati samo za eno uro. V Celju so lahko avtodomi parkirani tudi na vseh ostalih plačljivih parkirnih mestih in zunaj Parkirne hiše Glazija.

Hipoteza 2: delno potrjena.

Hipoteza 3: Postajališč za avtodome je v Mestni občini Celje dovolj, so primerno urejena in oglaševana.

Ugotovila sem, da je na sedmih postajališčih za avtodome pri nas urejenih 39 parkirnih mest. Glede na ponudbo v MOC mislim, da bi jih moralo biti občutno več, saj ima toliko parkirnih mest v tujini in tudi ponekod v Sloveniji skoraj vsako postajališče (PZA v Kopru ima 39 postajališč). Kot avtodomarki sta mi z vidika urejenosti (možnost priklopa elektrike, vode, izpusta fekalij) ter enostavne in hitre dostopnosti do večine znamenitosti in možnosti rekreiranja v naravi najustreznejši dve postajališči. Prvo je v celjskem Mestnem parku. Lokacija je zelo dobra, saj je postajališče tik ob športni dvorani, srčni poti, igrišču za otroke, v neposredni bližini starega mestnega jedra in Starega gradu. Podobno ugodno lokacijo ima novo parkirišče za avtodome Park & Ride pri železniški postaji, ki sicer še ni odprto, je pa vsa infrastruktura že na mestu. To postajališče je zasnovano ob reki Savinji v neposredni bližini Mestnega gozda in starega mestnega jedra ter v bližini Starega gradu. Ob načrtovanem visečem mostu, ki bi povezal Miklavški in Grajski hrib, bosta obe lokaciji odlični izhodišči za dostop do te znamenitosti.

Pri obeh postajališčih za avtodomarje se mi kot turistki zdi pomembno, da lahko čim več ciljev dosežeš ali peš ali z javnim prevozom, kar je pri obeh navedenih postajališčih izpolnjeno. Postajališče v Mestnem parku je brezplačno, plačajo se samo žetoni za vodo in priklop na elektriko. V bližini je možnost uporabe Celebusa in izposoje koles (KolesCe).

Izletniška kmetija Pri Mirnik in Avtokamp Celje sta nekoliko bolj oddaljena od mesta Celje, vendar sta v neposredni bližini izvoza z avtoceste, prav tako dobro urejeni postajališči z vso oskrbo in na lepi lokaciji. Zaradi oddaljenosti turisti do celjskih znamenitosti ne morejo peš, vendar so mi lastniki povedali, da imajo turisti s seboj kolesa oziroma skuterje in se ne poslužujejo taksijev. Na kmetiji Pri Mirnik nudijo tudi zajtrk, Avtokamp pa daljše bivanje. Na kmetiji Pri Mirnik so mi povedali, da še ne razmišljajo o širitvi, bodo pa verjetno uredili tuše. Postajališče za avtodomarje AC Glavan svojim gostom poleg oskrbe nudi tudi možnost nakupa kamp opreme, mi pa lokacija v obrtni coni ni všeč.

Na Celjski koči je sama ideja postavitve postajališča za avtodomarje po mojem mnenju zelo primerna, predvsem za turiste, željnih rekreacije. Zasnova stebrička se mi ne zdi ustrezna, saj je postavljen na hribu, torej na neravni podlagi, zato avtodomarju otežuje popolno izpraznitev rezervoarja za odpadno vodo. Prostor za odpadno vodo ni v obliki jaška, kar je najpogostejša oblika na postajališčih, ki sem jih že obiskala, in tudi najprimernejša glede na to, kako ima avtodom narejen izpust za odpadno vodo. Na stebričku na Celjski koči je prostor za odpadno vodo v obliki talnega odtoka, tako da bi avtodom za izpust odpadne vode potreboval dodatno cev, sicer se vsa odpadna voda razlije v okolico, kar pa ni ekološko. Stebriček je postavljen daleč stran od rezerviranih parkirnih mest za avtodome. To pomeni, da kljub temu da omogoča priklop na električno energijo, od avtodomarja za sam priklop zahteva dolg električni kabel. Ker so mnogi avtodomarji s tem opremljeni, se pojavi dodatna težava, saj bi moral avtodomar ta električni kabel speljati po cesti, preko klančine, nato preko dodatnih parkirnih prostorov in še preko poti, po kateri vozijo avtomobili in na njej parkirajo. V takem primeru lahko zaradi vožnje čez električni kabel pride do poškodbe le-tega, saj je podlaga kamnita. To spet predstavlja nevarnost za okolico kot tudi možno poškodbo avtodoma. Na vseh postajališčih, kjer smo parkirali, se električni kabli speljejo tako, da praviloma ne ovirajo prometa, pešcev in avtomobilov.

Kot je razvidno iz fotografij v raziskovalni nalogi, so stebriček in parkirni mesti pogosto zaparkirani, tako da potencialni avtodomar oskrbovalnih storitev pri stebričku sploh ne more opraviti, prav tako ne more parkirati na zato namenjenih parkirnih mestih. S prometnim znakom je sicer predviden prostor za avtodome na vsako stran po 2,5 metra, vendar že postavitve kontejnerja za odpadke kaže na to, da se pravil ne držijo niti sami lastniki oziroma upravljavci. Pravil se ne držijo niti obiskovalci Celjske koč, ker redno parkirajo na parkirnih mestih za avtodome.

Pri iskanju informacij o postajališčih za avtodomarje v Celju sem ugotovila, da so sicer objavljene na različnih spletnih mestih, v brošurah in revijah, vendar sem pogrešala enotno oglaševanje vseh za avtodomarje pomembnih podatkov. V brošuri www.camperstop.si so navedeni podatki samo za štiri postajališča: Avtokamp Celje, Mestni park Celje, Parkirna hiša Glazija in Turistična kmetija Pri Mirnik.

Ugotovila sem, da so vsa postajališča v Mestni občini Celje primerno urejena, saj imajo urejeno infrastrukturo za kompletno oskrbo avtodoma (izpust, elektriko, vodo), nimajo pa sanitarij in tušev (razen Avtokampa). Po mojih izkušnjah je s tujimi najbolj primerljivo postajališče v Kopru.

Na spletni strani avtokampi.si sta ocenjeni samo postajališče v Mestnem parku (z oceno 10, le 2 oceni) in Avtokamp Celje (z oceno 7).

Predlagam, da bi v Celju vzpostavili odprto WiFi omrežje, da bi lahko avtodomarji dostopali do različnih aplikacij.

Hipoteza 3: delno potrjena.

Hipoteza 4: Vsa postajališča za avtodome so v Mestni občini Celje locirana v bližini izvoza z avtoceste.

Tri postajališča so v mestu oziroma v neposredni bližini: postajališče v Mestnem parku, pri železniški postaji in pri Parkirni hiši Glazija. Tri so v bližini avtoceste, to so Avtokamp Celje,

postajališče na kmetiji Pri Mirnik in pri AC Glavan. Postajališče na Celjski koči je od izvoza z avtoceste oddaljeno približno 12 km, vsa ostala postajališča so od izvoza oddaljena od 1 do 3,7 km.

Od predlaganih postajališč je eno v neposredni bližini Celja (pri Špici), Petriček je od izvoza z avtoceste oddaljen 1 km, postajališče ob Šmartinskem jezeru pa približno 4 km, bo pa še lažje dostopno, ko bodo dogradili povezovalno cesto med Novo vasjo in Ostrožnim.

Hipoteza 4: ovržena.

Ob brskanju po spletu sem ugotovila, da evropske raziskave kažejo, da so avtodomarji zahtevni turisti srednjih let z rednimi prihodki in precejšnjo kupno močjo, izstopajo pa z visoko stopnjo ozaveščenosti o varovanju okolja. Avtodomarji so torej gostje, ki bi si jih želela vsaka turistično usmerjena država. Na Slovenski turistični organizaciji (STO) se zavedajo pomena avtodomarskega turizma za slovenski turizem. Slovenija je dolgo veljala zgolj za tranzitno deželo turistov, a s pestro ponudbo naravnih znamenitosti, kulinarike in zgodovine tudi naša dežela postaja končna destinacija gostov z avtodomi. Zato krovna turistična organizacija izvaja vrsto aktivnosti za promocijo tega dela turizma. Med ključne izzive razvoja avtodomarskega turizma pri STO uvrščajo zagotovitev zadostnega števila postajališč in njihovo ustrezno urejenost.⁸⁰

Turisti si lahko v Mestni občini Celje ogledajo veliko kulturnozgodovinskih spomenikov, muzejev, gledaliških predstav, koncertov in razstav. Ker so zgodbe tiste, ki vabijo turiste, je vsebine slavne celjske zgodovinske preteklosti treba povezati z obstoječimi in načrtovanimi doživljajskimi, tematskimi potmi (npr. Pospeši bitje srca – pot za adrenalinske navdušence, Pomagaj Veroniki in Frideriku izpod oklepa celjskih grofov, S hitrim korakom skozi Celje – pohodniška pot za zgodovinske navdušence ...). Če bo realiziran še viseči most med Miklavškim in Grajskim hribom, ki bo najdaljši tovrstni most na svetu (505 m), bo priložnost za razvoj turizma, povezanega z zgodovino in zelenimi doživetji, še večja. Mestna občina Celje ponuja mnogo možnosti za rekreacijo in izlete, na primer v Mestni gozd, na Šmartinsko jezero in na Celjsko kočjo. Spletni portal Coolcamping⁸¹ je objavil nov svetovni indeks kampiranja (Worldwide Camping Index). Sestavljen je na podlagi več dejavnikov (neokrnjena narava, lepote narave, raznolikost divjih živali, kriterij naravnih nesreč ...). Med najboljše svetovne destinacije za raziskovanje podeželja in kampiranja v divjini se je na podlagi vseh dejavnikov Slovenija uvrstila na 25. mesto, na seznamu v kategoriji držav z največ gozdne površine je uvrščena na 6. mesto. Kampiranje v gozdu ponuja odlično priložnost povezovanja z naravo in omogoča dodatne dejavnosti za obiskovalce, željne pustolovščin. Na predlaganih lokacijah novih postajališč so zelena doživetja ob primerni strategiji razvoja zagotovljena.

Celje velja za sejmsko mesto, predvsem na Obrtnem sejmu predstavljajo avtodomarjem zanimive vsebine. Pomembnejši sejmi so še Agritech, sejem kmetijske in gozdarske

⁸⁰ Povzeto po Slovenija, obljubljen dežela za avtodomarje?, <https://www.amzs.si/motorevija/v-zarometu/avtomoto/2019-07-08-slovenija-obljubljen-dezela-za-avtodomarje>; dostop: 18. 2. 2020.

⁸¹ Worldwide camping index: Slovenija na 25. mestu: <https://www.slovenia.info/sl/novinarsko-sredisce/novice/11727-worldwide-camping-index-slovenija-na-25-mestu>; dostop 3. 3. 2020.

mehanizacije, Flora, Poroka, Altermed, ApiSlovenija, festival hrane in pijače Kulinart ter Festival kave Slovenija in sejem Svet ribolova. Ker je v bližini sejmov vedno precej avtodomov, bi bilo dobro razmisliti tudi o ureditvi postajališč za avtodomarje v bližini sejmišča.

V mestu Celje je za vse lačne turiste na voljo veliko najrazličnejših restavracij, picerij in gostiln s tradicionalnimi slovenskimi jedmi. Seveda v Celju ne manjka kavarn in slaščičarn s pestro izbiro slaščic in najrazličnejših dobrot. Pestra je ponudba trgovin v centrih in nakupovalnih središčih Citycenter Celje, Planet Tuš in Supernova.

Slovenija v okviru zelene sheme vedno bolj poudarja trajnostni turizem. Trajnost je zato vpeta v vse načrtovane ukrepe in aktivnosti, tako na ravni države kot na ravni destinacij.

Mestna občina Celje je od leta 2016 prejemnica znaka Slovenia Green Destination. Zelena doživetja vabijo.

Glede avtodomarskega turizma mislim, da v celjski občini še vedno ni dovolj postajališč, vendar so obstoječa lepo urejena, pristojni pa pripravljene na novosti. Glede na trajnostni razvoj turizma imamo še precej neizkoriščenega potenciala na predlaganih lokacijah, prav tako pa bi se lahko vključilo še več kmetij, ki so združene v Srcu Slovenije, ki bi poleg postanka in oskrbe ponujale pristen stik z domačini. Na mnogih počivališčih v karavaning mreži Srce Slovenije se lahko popotniki oskrbijo z domačo hrano z bližnjih vrtov in njiv ter z domačimi pridelki in izdelki. V bližini mojega doma je precej kmetij, ki bi lahko sodelovale v tej mreži, saj ponujajo domače izdelke (kruh, sadje, jajca, ...).

Predvsem bi bilo pri načrtovanju in umeščanju postajališč za avtodome v prostor treba upoštevati prostorsko ureditev lokacije, to pomeni, da je treba med drugim upoštevati tudi terenske in prometne razmere, bližino obstoječe poselitve in omejitve glede na lokacijo. Pri načrtovanju postajališč morajo nujno sodelovati strokovnjaki z različnih področij, ki pa ne smejo pozabiti na potrebe turistov, ki k nam prihajajo z avtodomi.

Vizija Slovenske turistične organizacije je umestiti Slovenijo na turistični zemljevid kot zeleno butično destinacijo za zahtevnega obiskovalca, ki išče raznolika in aktivna doživetja, mir in osebne koristi, avtentične, k trajnosti zavezane butične destinacije za petzvezdična doživetja.

Mestna občina Celje (še) ne zbira podatkov o številu turistov z avtodomi, načrtuje in gradi pa potrebno infrastrukturo zanje. Celje je odlično izhodišče za vse, ki si želijo sprostitev in kratkega oddiha. Menim, da lahko ob pametni strategiji razvoja v prihodnosti tudi sodobnim nomadom ponudi petzvezdična doživetja.

9 VIRI IN LITERATURA

9.1 Spletni viri

- 10 Ways European Motorhomes Differ From US RVs: <https://wheelingit.us/2018/09/16/10-ways-european-motorhomes-differ-from-us-rvs/>; dostop: 28. 2. 2020.
- ACSI kartica in vodič po kampih 2020, Kamping oprema: http://www.caravan.si/sl/Camping-oprema_1/ACSI-kartica-in-vodic-po-kampih-2019/; dostop: 22. 2. 2020.
- ACSI kartica in vodič po kampih 2020: http://www.caravan.si/sl/Camping-oprema_1/ACSI-kartica-in-vodic-po-kampih-2019/; dostop: 22. 2. 2020.
- Adria Center: <https://www.adria-center.si/blog/avtodom-ali-prikolica/>; dostop: 15. 11. 2019.
- Atlas okolja: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso; dostop: 1. 3. 2020.
- Avtokampi kamping kartica: <https://www.avtokampi.si/>; dostop: 24. 2. 2020.
- BOROMEJSKI OTOKI ZA 1. maj 2012: [http://www.ccs-si.com/uploads/datoteke/Boromejski%20otoki%20\(I\)%2026_4_-2_5_2012%20-%20s-zvone.pdf](http://www.ccs-si.com/uploads/datoteke/Boromejski%20otoki%20(I)%2026_4_-2_5_2012%20-%20s-zvone.pdf); dostop: 15. 12. 2019.
- Caravan center Ljubljana: http://www.caravan.si/sl/Coral-Supreme_1_1/S-670-SL_7/; dostop: 15. 11. 2019.
- Caravaning club Slovenija: <http://www.ccs-si.com/>; dostop: 15. 12. 2019.
- Caravaning Club Slovenija: <http://www.ccs-si.com/clanstvo-v-cci>; dostop: 22. 2. 2020.
- Celje, Turistični vodnik, <https://www.celje.si/sites/default/files/celje-SLO.pdf>; dostop: 3. 2. 2020.
- Celje: <https://www.slovenia.info/sl/destinacije/regije/termalna-panonska-slovenija/celje>; dostop: 23. 1. 2020.
- Celostna prometna strategija Mestne občine Celje, Celje – privlačno, povezano, dostopno in varno mesto: https://moc.celje.si/images/Projekti_v_teku/CPS/publikacija-CPS-CE-low-res.pdf; dostop: 22. 2. 2020.
- Google maps: <http://url.sio.si/vr2>; dostop: 2. 3. 2020.
- Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/>; dostop: 5. 3. 2020.
- Google zemljevidi: <https://www.google.com/maps/>; dostop: 5. 3. 2020.
- <http://www.camperstop.si/properties/celje/>; dostop: 5. 1. 2020.
- <http://www.camperstop.si/wp-content/uploads/2018/01/camperstop-2017-NOVEMBER-2.pdf> in <https://www.zpo.si/objekt/parkirna-hisa-glazija/>; dostop: 26. 12. 2019.
- <http://www.camperstop.si/zemljevid-mreze-postajalisc-za-avtodome-v-sloveniji/>; dostop: 1. 12. 2019.
- <http://www.ccs-si.com/>; dostop: 1. 12. 2019.

- Truck Campers For Sale in Cresco near Cedar Falls, Iowa: <https://www.campsiterv.com/new-used-truck-campers-for-sale-cresco-cedar-falls-iowa--xallinventory?subcategory=truck%20camper>; dostop: 27. 2. 2020.
- V Posavju je zdaj že sedem postajališč za avtodome: <https://www.rtvsllo.si/lokalne-novice/v-posavju-je-zdaj-ze-sedem-postajalisc-za-avtodome/345694#&gid=1&pid=18>; dostop: 15. 12. 2019.
- Zemljevid mreže postajališč za avtodome po Sloveniji: <http://www.camperstop.si/zemljevid-mreze-postajalisc-za-avtodome-v-sloveniji/>; dostop: 14. 11. 2019.
- Zloženska Turističnega centra Celje, <https://www.celje.si/sites/default/files/zavod-zlozenka-celje-sl.pdf>; dostop: 3. 2. 2020.
- Slovenija, obljubljena dežela za avtodomarje?, <https://www.amzs.si/motorevija/v-zarometu/avto-moto/2019-07-08-slovenija-obljubljena-dezela-za-avtodomarje>; dostop: 18. 2. 2020.
- Worldwide camping index: Slovenija na 25. mestu: <https://www.slovenia.info/sl/novinarsko-sredisce/novice/11727-worldwide-camping-index-slovenija-na-25-mestu>; dostop: 3. 3. 2020.
- Trajnostni turizem je več kot okolju prijazen: <https://www.gov.si teme/trajnostni-turizem/>; dostop: 22. 2. 2020.
- Zelena butična globalna destinacija za zahtevnega obiskovalca, ki išče raznolika in aktivna doživetja, mir in osebne koristi. Destinacija petzvezdičnih doživetij: <https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/vse-o-sto>; dostop: 20. 2. 2020.
- Turizem: <https://www.gov.si/podrocja/podjetnistvo-in-gospodarstvo/turizem/>; dostop: 20. 2. 2020.

9.2 Knjižni viri

- Avto-dom, revija za kamping, karavaning in potepanja, 174, april 2019; 177, julij – avgust 2019; 178, september 2019; 181, december 2019.
- Jamnik, I.: Turizem z bivalnimi vozili v Sloveniji. Diplomsko naloga. Filozofska fakulteta. Ljubljana, 2015.
- Langus, M.: Tržna analiza avtodomarskega turizma v občini Kranjska Gora. Zaključna strokovna naloga visoke poslovne šole. Ekonomska fakulteta. Ljubljana, 2016.

10 PRILOGE

Priloga 1:

Anketa za turiste z avtodomi v Celju v slovenskem jeziku

Da bi dobila informacije, sem pripravila tudi anketo za avtodomarje, ki so imeli svoje avtodome parkirane na različnih parkiriščih za avtodome v Celju ali kar na parkirišču za avtomobile. Ker so bili avtodomarji tako iz Slovenije kot iz tujih držav, sem anketo pripravila v slovenskem in angleškem jeziku.

1. Kaj vas je pripeljalo v Celje?
 - a) zgodovina
 - b) naravne znamenitosti
 - c) kultura
 - d) trgovine
 - e) prosti čas
 - f) Drugo: _____

2. Kaj vas najbolj pritegne oziroma vam je v Celju najbolj všeč?
 - a) zgodovina
 - b) naravne znamenitosti
 - c) kultura
 - d) trgovine
 - e) prosti čas
 - f) Drugo: _____

3. Kje ste dobili/našli podatke o Celju?
 - a) na spletu
 - b) v turističnih vodnikih
 - c) od prijateljev
 - d) Drugo: _____

4. Ali vas poleg Celja zanima tudi okolica Celja?
 - a) DA
 - b) NE

5. Kaj v okolici Celja vas je najbolj pritegnilo?

6. Kaj je za vas odločilno, da obiščete nek kraj?

7. Kakšna se vam zdi dostopnost postajališč za avtodome v Celju?

8. Kako ste zadovoljni z opremljenostjo postajališč za avtodome v Celju?

- a) Zelo, imajo vse, kar potrebujemo.
 - b) Nismo zadovoljni.
 - c) Drugo: _____
-

9. Kaj bi po vašem mnenju še lahko izboljšali na postajališčih za avtodome?

10. Kakšna se vam zdi cena postajališč?

- a) previsoka
- b) sprejemljiva
- c) prenizka

11. Če ste na zgornje vprašanje odgovorili, da se vam zdi cena previsoka, zakaj?

12. Ali uporabljate javni prevoz v Celju?

- a) DA
- b) NE

13. Če ste na zgornje vprašanje odgovorili pritrdilno, kakšen se vam javni prevoz zdi?

- a) uporaben
- b) delno uporaben
- c) neuporaben

14. Ali se v Celju poslužujete gostinskih ponudb?

- a) DA
- b) NE

15. Koliko dni boste ostali v Celju?

Priloga 2:**Anketa za turiste z avtodomi v Celju v angleškem jeziku**

Dear,

My name is Urška Kolar. I am student of 1. Gymnasium in Celje. I am doing a research about Caravans in Celje. I need to carry out a survey. Can you please answer the questions, because by doing that you will help me a lot.

Thank you very much for your cooperation.

1. What bring you in Celje?
 - a) History
 - b) Landmarks
 - c) Culture
 - d) Shoping
 - e) Free time
 - f) Other:_____
2. What do you like most in Celje?
 - a) History
 - b) Landmarks
 - c) Culture
 - d) Shoping
 - e) Free time
 - f) Other:_____
3. Where did you get information for Celje?
 - a) On internet
 - b) Tourist guides
 - c) From friends
4. Are you also interested in Celje's surroundings?
 - a) Yes. Can you tell me what?_____
 - b) No
5. What is the main reason for you to visit place generally?
 - a) Free time
 - b) Culture and history sights
 - c) possibility of active leave
 - d) Other:_____
6. Was it easy to find this camper stop?
 - a) Yes
 - b) No
7. Is Celje's camper stop adequately equipped?
 - a) Yes, it has everything we need
 - b) We are not happy with it
 - c) Other:_____

8. What would you improve in this camper parking?

9. What do you think about the price of the camper stop?

- a) Too expensive
- b) Acceptable
- c) Too low

10. If you answered the top question with "too expensive", why?

11. Are you using public transport in Celje?

- a) Yes
- b) No

12. If you answered the top question with yes, what is your opinion of it?

- a) Effective
- b) Partly effective
- c) Ineffective

13. Have you gone out to eat during your stay in Celje?

- a) Yes
- b) No

14. How long will you stay in Celje?

Priloga 3:**Anketa med uporabniki avtodomov iz MOC**

Pozdravljeni! Sem Urška Kolar, dijakinja I. gimnazije v Celju. V letošnjem letu delam raziskovalno nalogo o avtodomarstvu, zato vas prosim, da izpolnite naslednjo anketo.

Najlepša hvala!

1. Vaša starost?

- do 25 let
- 26–35 let
- 36–45 let
- 46–55 let
- 56–65 let
- več kot 65 let

2. Kakšno izobrazbo imate?

- osnovna šola
- srednja šola
- univerzitetna izobrazba
- magisterij
- doktorat

3. Kakšen je vaš status?

- delavno aktiven
- brezposeln
- upokojenec

4. Kakšen tip bivalnega vozila imate?

alkoven

polintegriran

integriran

crossover

kombi/van

snemljivi bivalnik

- Drugo: _____

5. S kom najpogosteje potujete in načrtujete potovanje?

- z družino
- s partnerjem
- s prijatelji
- s sodelavci
- sam
- z društvom avtodomarjev
- Drugo: _____

6. Katere države so najpogosteje cilj vašega potovanja? (možnih je več odgovorov)

Države:

- Severne Evrope (Norveška, Danska, ...)
- Južne Evrope (Italija, Grčija, Španija, ...)
- Zahodne Evrope (VB, Francija, Belgija, ...)
- Vzhodne Evrope (Ukrajina, Rusija, Moldavija, Belorusija, ...)
- Srednje Evrope (Avstrija, Švica, Nemčija, Češka, ...)
- Jugovzhodne Evrope (Albanija, Hrvaška, Srbija, Bolgarija, ...)

7. Kje večinoma prenočujete? (možnih je več odgovorov)

- v kampih
- na parkirnih mestih za avtomobile
- na postajališčih za avtodome (PZA)
- na brezplačnih parkirnih mestih

8. Koliko časa že potujete z avtodomom?

- 1–5 let
- 6–10 let
- 11–15 let
- 16–20 let
- več kot 20 let
- Drugo: _____

9. Koliko časa povprečno traja vaše potovanje?

- 1–3 dni
- teden
- 14 dni
- mesec
- Drugo: _____

10. Povprečno število nočitev v bivalnem vozilu v enem letu. _____

11. Potujem:

- z lastnim avtomodom.
- z najetim avtomodom.
- z avtomodom, sposojenim od prijateljev, sorodnikov ali znancev.
- Drugo: _____

12. Avtomod, s katerim potujem, je bil kupljen

- nov.
- rabljen.
- Sam sem ga preuredil iz starejšega vozila.
- Drugo: _____

13. Če ste lastnik, koliko let že imate avtomod?

- 1–5 let
- 6–10 let
- 11–15 let
- nad 15 let
- Nisem lastnik avtodoma.

14. Kolikokrat letno uporabljate avtomod?

- 1–2-krat
- 3–4-krat
- 5–6-krat
- večkrat

15. V kakšne namene najpogosteje uporabljate avtomod?

- za potovanja
- za letovanja (zimske in poletne počitnice, obisk zdravilišč)
- oboje
- Drugo: _____

16. Kaj najpogosteje obiščete na potovanjih? (možnih je več odgovorov)

- kulturnozgodovinske znamenitosti
- sejme
- mesta
- podeželje
- naravne znamenitosti
- prireditve (koncerti, predstave, ...)
- restavracije
- Drugo: _____

17. Ali se vam zdijo postajališča v Mestni občini Celje primerljiva z najbolj urejenimi v Evropi (na primer v Švici, Franciji, na Norveškem, v Avstriji, Nemčiji, Italiji, ...)?

- enako urejena
- bolje urejena
- slabše urejena
- Drugo (odgovor utemeljite): _____

18. Koliko kilometrov prevozite z bivalnim vozilom na leto?

19. Kje bi predlagali ureditev novega postajališča za avtodome v Mestni občini Celje?

- v bližini Šmartinskega jezera
- na Petričku
- Drugo: _____